

Jiho česká univerzita v českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra společenských věd

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Význam Historického spolku Schwarzenberg a časopisu
Obnovená Tradice pro kulturní tradice regionu

Studijní obor: AJ-SV/Zř

Vedoucí katedry: PhDr. Helena Pavlíková

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Helena Stejskalová

Autor: Helena Remtová

české Budějovice, duben 2014

Prohlášení:

Prohlazuji, že bakalářskou práci na téma: *světlý význam historického společenství Schwarzenberg a časopisu Obnovená Tradice pro kulturní tradice regionu* jsem vypracovala samostatně a jenom s použitím pramenů a literatury napsaných v seznamu citované literatury.

Prohlazuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Rovněž souhlasím, aby elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky oponentů práce a zkolitele i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikačních prací.

V Českých Budějovicích dne 28. 4. 2014

podpis studenta

Podkování:

Ráda bych podkovala vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Helen Stejskalové za cennou pomoc a rady. Její připomínky mi velmi pomohly. Další podkování patří paní Em Majerové, která mi poskytla přístup k materiálům spolku, a členům spolku za ochotu při vyplnění dotazníku. V neposlední řadě bych ráda podkovala své rodině, která mi dodávala podporu v průběhu psaní bakalářské práce.

Anotace

Téma mé bakalářské práce se nazývá Význam historického spolku Schwarzenberg a časopisu Obnovená Tradice pro kulturní tradice regionu. V první části se budu zabývat historií rodu Schwarzenberg a jeho nesporného vlivu na modernizaci proměny, ale i na podporu a vytváření kulturních tradic jižních Čech. Druhá část bude věnována Historickému spolku Schwarzenberg. Zaměřím se především na historii spolku, bohatou spolkovou činnost a dále také na charakteristiku členstva a vybrané významné postavy spolku. Tématem třetí části bude časopis Obnovená Tradice, který vydává Historický spolek Schwarzenberg. V této části bude popsána obsahová analýza jednotlivých ročníků tohoto časopisu, periodicitu a témata článků.

Klíčová slova: Historický spolek Schwarzenberg, časopis Obnovená Tradice, jižní Čechy, Schwarzenbergové

Abstract

The title of this bachelor thesis is The purpose of the historical society called Schwarzenberg and of the magazine Obnovená Tradice for the cultural tradition of the region. In the first part I will be looking at the history of the Schwarzenberg family and their indisputable influence on modern changes as well as the support and creation of cultural traditions of South Bohemia. The second part focuses on the Historical society Schwarzenberg. In particular, I will be looking at the history of this society, the fruitful undertakings of its members and further at the characteristics of the membership and especially chosen important characters of the group. The third part is concerned with the magazine Obnovená Tradice, which is published by the Historical society Schwarzenberg. This part consists of the index analysis from particular years of this magazine, themes used in its articles and the frequency of publishing.

Key words: Historical society Schwarzenberg, magazine Obnovená Tradice, South Bohemia, Schwarzenberg family

Obsah:

1.	Úvod	1
2.	Schwarzenbergové	3
2. 1	Historie rodu Schwarzenberg	3
2. 2	Odkaz zanechaný Schwarzenbergý v ji0nách echách	10
2. 3	Pé e o malá zlechtická sídla v ji0nách echách	11
2. 4	Krajiná ské úpravy v okolí schwarzenberských sídel	13
2. 5	Schwarzenberské u0itkové budovy	17
2. 6	Schwarzenberské zem d lství a hospodá ství	18
2. 7	Rozvoj myslivosti a lesnictví	19
2. 8	Významné osobnosti spojené se Schwarzenbergý	21
2. 9	Zhodnocení významu Schwarzenberg pro vývoj ji0nách ech	23
3.	Historický spolek Schwarzenberg	26
3. 1	Zalo0ení spolku	26
3. 2	Stanovy Historického spolku Schwarzenberg	27
3. 3	Vývoj lenstva	30
3. 4	Významné osobnosti	33
3. 5	Sch ze, klubová a zájezdová innost	37
3. 6	Pohled sou asné lenské základny na Historický spolek	40
4.	asopis obnovená tradice	42
4. 1	Vývoj asopisu Obnovená Tradice	42
4. 2	Vývoj redak ní rady asopisu Obnovená Tradice	42
4. 3	Schwarzenberské asopisy d íve a nyní	43
4. 4	Obsahová struktura asopis	45
5.	Záv r	67
6.	Seznam použitých zdroj	70
7.	Seznam obrázk	72

1. ÚVOD

Téma své bakalářské práce jsem si vybrala proto, že jsem jako rodilou Jihočeskou odjakživa zajímala cokoli spojeného s jihočeskými městy. Sama už pátým rokem každé léto pracuji jako průvodkyně na jednom z nejkrásnějších a nejnavštěvovanějších zámků nejenom jihočeských, ale i celé republiky, na Hluboké. Hlubocký zámek byl po tisíciletí a stále je spojený s rodem, který se nesmazatelně zapsal do historie, utváření krajiny a kulturních tradic jihočeského kraje – rod Schwarzenbergů.

O schwarzenberském rodu a jeho historii existuje poměrně hodně dostupných pramenů, v úvodní části jsem tedy čerpal z odborné literatury v Akademické knihovně a Jihočeské knihovně i z publikací, které mám doma. Rovněž jsem čerpal z odborného textu pro průvodce, který jsem sehnala ze státního zámku Hluboká nad Vltavou. Nejobsáhlejší a nejlépe zpracovaná kniha, která byla dosud vydána o Schwarzenbercích, zabývající se historií, vlivem kulturním, hospodářským, krajinářským, ale také psychologickým, který změní Schwarzenbergové na jihočeských, je kniha Schwarzenbergové v české a středoevropské kulturní historii. Tato kniha podle mého názoru komplexně a nejlépe dokumentuje to, do jakých sfér schwarzenberský rod zasahoval a jaký měl vliv pro rozvoj zejména jihočeských měst. Autoři, kteří se na knize podíleli, jsou jedni z předních odborníků, historiků a archivářů a Schwarzenbergové se podrobně zabývají, tudíž jsou kompetentní k napsání této knihy.

Informace k druhé části bakalářské práce o Historickém spolku Schwarzenberg, o jeho historii, klubové činnosti, členské základně a významných osobnostech jsem čerpal z klubových materiálů, které mi byly poskytnuty paní Emou Majerovou ze spolku, a z výtisků časopisu Obnovená Tradice, kterou spolek vydává. Analýzu členské základny a vývoje členstva v průběhu let jsem graficky vytvořila rovněž po prostudování jednotlivých vydání časopisu.

Ve této části jsem rozebrala jednotlivá ísla časopisu Obnovená Tradice od roku 1990 . 2010. Ke každému vydání jsem zapsala počet článků .

Ve své bakalářské práci jsem využívala několik metod. Pro první část, kde jsem se zabývala jednotlivými členy rodu, oblastmi jejich působení a vlivu na hospodářskou, kulturní, architektonickou a krajinářskou oblast jsem použila především deskriptivní a diachronní metody. Ve druhé části jsem kromě těchto dvou metod použila metodu biografickou, provedla analýzu sborných dat (počet členů spolku v průběhu let), která jsem převedla do grafické podoby a průzkumnou metodu (dotazník pro členy spolku). Ve této části převažuje deskriptivní metoda.

2. SCHWARZENBERGOVÉ

2. 1 Historie rodu Schwarzenberg

Schwarzenberský rod pochází z Německa (z Dolních Frank) a nejstarší zmínky o jeho klenech jsou z druhé poloviny 12. století. Nejvýznamnějším představitelům rodu ve středověku byl Erkinger ze Seinsheimu (+1437), který koupil panství a hrad Schwarzenberg (který je dodnes majetkem Schwarzenberg, stejně tak jako velkostatek a panství Murau v Rakousku, kde je rozvinuto polní hospodářství a chov pstruhů, palác ve Vídni, průmyslové závody ve vlastní rovině a také kamenné lomy) a začal se psát "ze Schwarzenbergu". V roce 1429 byl povýšen do stavu svobodných pánů, Erkinger podporoval Zikmunda Lucemburského a účastnil se také husitských válek.¹ Erkinger měl dva syny, kteří rozdělili rod na dvě větve - hohenlandsberskou a stefansberskou. Nejvýznamnějšími členy hohenlandsberské větve byli Jan Silný, filosof a myslitel, který jako jeden z mála Schwarzenbergů byl protestant, Jan Mladší a Jiří Ludvík. A proto poslední jmenovaný nemohl se svojí manželkou Annou Neumann, nikoli násobnou vdovou, dát žádné potomky, tato větev vymřela.² Za jednoho z nejvýznamnějších členů druhé rodové větve stefansberské je považován hrabě Adolf ze Schwarzenberga, který v roce 1598 dobyl Turky obsazenou pevnost Raab (dnešní hrad Győr v Maďarsku). Turecká hlava, kterou klove havran, je jedním ze symbolů, který najdete ve schwarzenberském erbu a je připomínkou této události.

V druhé polovině 17. století zaznamenal schwarzenberský rod nebývalý mocenský vzestup, o němž se zasloužil vnuk hraběte Adolfa, Jan Adolf I. (1615 - 1683). Jan Adolf I. byl velice vzdělaný a stal se diplomatem u císaře Leopolda I. V roce 1640 byl povýšen z hraběcího do knížecího stavu. Od té doby prvorození synové Schwarzenbergů mohli před svým jménem používat knížecí titul. Roku 1654 Jan Adolf dostal do zástavního držení i

¹ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 26

² Státní zámek Hluboká nad Vltavou (převodce zámekem a jeho expozicemi). NPÚ, Hluboká nad Vltavou, b.d., s. 11

panství v těchto a právo trvale se v této zemi usadit. V roce 1660 získal panství Tebo a následující rok přikoupil hlubocké panství od zpaniského zlehtice dona Baltazara Marradas. Adolfův syn, kníže Ferdinand Vilém Eusebius, vyženil rozsáhlý majetek v dnešním Německu.³ V politice zastával spolupráci s Francií a války s Osmanskou říší. Ztrojnásobil schwarzenberský majetek, zakoupil panství především ve Štýrsku, Bavorsku a českém království. Prokázal se také statečností během morové epidemie v roce 1680. Neuprchl z Vídně a osobně dohlížel na dodržování přísných hygienických předpisů. Za to byl nazýván králem moru.⁴ Adam Frantizek Schwarzenberg byl druhorozený syn knížete Ferdinanda. V roce 1719 získal veškerý eggenberský majetek po své tetě Marii Ernestině z Eggenbergu, rozené ze Schwarzenbergu. Eggenberský majetek zahrnoval český Krumlov, Orlík, Chýnov, Vimperk, Netolice a Volary.⁵ A právě od této doby měli Schwarzenbergové rozhodující vliv na území jihoních českých zemí. Byl velice zbožný a zasloužil se o svatořečení svatého Jana Nepomuckého, který se stal patronem rodu.⁶ Adam Frantizek byl od roku 1701 ženatý s Eleonorou Amálií z Lobkovicz, zastával významné funkce u císařského dvora a také byl vášnivý lovec. Bohužel tato vášeň se mu stala osudnou. Dne 10. června 1732 se účastnil lovu na jelena u Brandýsa nad Labem společně s dalším panstvím, mezi nimi byl i císař Karel VI. Účastníci lovecké kratochvíle se shromáždili ve zdejší honitbě, rozmístili se do křovin a čekali na příležitost k výstřelu. Právě v tomto okamžiku však došlo k osudné chybě, neboť kteří z nich, jmenovitě sám císař a jeho nejvyšší podkoní, se rozestavili tak nešťastně, že byli od sebe vzdáleni jen 80 kroků (asi 60 metrů), navíc proti sobě, v dráze svých střel. Když nadháněcí vyhnali ze starého rákosí písečnou tlučeninu, jeden z nich si to namířil rovnou k louce se stanoviztím urozených lovců, a to přímo mezi císařem a knížetem. Bohužel císař postelil Adama Frantizka a ten po několika dnech na následky zranění zemřel.⁷ Po tragické

³ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 27

⁴ OURODOVÁ, HONKOVÁ, Ludmila. Schwarzenbergové 1615 - 1789, s. 3

⁵ Státní zámek Hluboká nad Vltavou (převodce zámekem a jeho expozicemi). NPÚ, Hluboká nad Vltavou, b.d., s. 8

⁶ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 30

⁷ Státní zámek Hluboká nad Vltavou (převodce zámekem a jeho expozicemi). NPÚ, Hluboká nad Vltavou, b.d., s. 7

smrti Adama Frantizka spravovala rodový majetek jeho manželka Eleonora Amálie, rozená z Lobkowicz, kterou vystřídal její syn Josef Adam (1722 - 1782). Brzy nato se oženil s Marií Terezií z Liechtenztejna. Syn Josefa Adama Jan Schwarzenberg (1742 - 1789) na rozdíl od svých předků nezastával významné funkce u císařského dvora. Plně se vnoval správě majetku, započal se stavbou desítky kilometrů dlouhého vodního kanálu, kterým se později plavilo dříve ze Žumavy přes eku Grosse Mühl a Dunaj až do Vídně.⁸ Jeho syn Josef I. Jan Schwarzenberg (1769 - 1833) následně stavbu kanálu dokončil. Roku 1802 se schwarzenberský rod rozdělil podle závěti Ferdinanda Schwarzenberga na orlickou větev a hlubocko - krumlovskou. Starší (hlubocko - krumlovskou) větev převzal Josef I. Jan Schwarzenberg a doela mladší (orlické) větve vstoupil Karel Filip Schwarzenberg.

Josef Jan nechal vybudovat nejstarší kamennou rozhlednu v těchto letech na Kletí v letech 1822 - 1825. Roku 1800 založil lesnickou školu ve Zlaté Koruně a dále hospodářský ústav v českém Krumlově, čímž položil základy odbornosti moderního podnikání. Poprvé také nechal zpřístupnit archivní dokumenty odborné veřejnosti.⁹ Kníže podpořil vznik Vlasteneckého muzea v těchto letech, kterému vnoval 4000 zlatých a další penězí dar vnoval Matici české. Josef Jan se vnoval především hospodaření na svých panstvích, neměl ambice získat významné funkce císařského dvora.¹⁰ Naučil se také český, dodnes se dochovala jeho úběnice *Knížka ku ení se český pro mladýho pána knížete Josefa z Žvancberku*.¹¹ Jeho manželka Paulina Charlotta ze Schwarzenbergu, rozená z Arenbergu, pocházela z nynější Belgie. Paulina byla velice vzdělaná, mluvila zesti jazyky a hrála na ty i hudební nástroje. Její nejvtí vztí vztí bylo malování. Nejvtí vliv na ní měl dvorní malíř Schwarzenberg Ferdinand Runk, se kterým často cestovala po jednotlivých panstvích a malovala především romantické pohledy na krajinu. N které její obrazy vyzly i tiskem. Kultura v rakouské monarchii hrála menší roli ve veřejném životě než v Rakouském Nizozemí

⁸ TR KA, Miroslav a RULÍK, Hynek. Zámek Hluboká, s. 6

⁹ OURODOVÁ, Ludmila. Schwarzenbergové: primogenitura 1790-1950., s. 1

¹⁰ JU ÍK, Pavel. Jiho české dominium, s. 147

¹¹ Tamtéž, s. 146

(dnešní Belgie), a proto si se t l á Paulína jen t ůce zvykla na nový domov. Zámky navíc neposkytovaly takové pohodlí a hygienu, na které bývala zvyklá.¹² Byla známá svým francouzským modelem rousseauovské matky a výchovy d t í. Osobn ě se o n starala, dohlíela na jejich výchovu, což v tehdejší době nebylo u zlechtí en obvyklé.¹³ Dne 1. ervence 1810 pořádal Karel Filip Schwarzenberg, zvrgr kn ůny Pauliny, bál u p íleítosti oslav svatby císa e Napoleona s rakouskou princeznou Marií Luisou. Na zahrad velvyslanectví byl postaven velký dřev ěný altán. Bohu0el jedna z drapérií se vznítla od jedné z lamp a vypukl požár.¹⁴ Kn ůna Paulína hledala jednu ze svých dcer. Tento výjev popisuje ú astník plesu Bausset: *sVid li jsme krásnou mladou ůenu, elegantní postavy, pokrytou diamanty, rozruzenou, zoufale a s bolestí volající své dít ů její blízcí ale byli v zahrad ě, mimo nebezpe í ohn !!! Man0elka kní0ete Josefa ze Schwarzenbergu, rozená kn ůna z Arenbergu, matka osmi! d t í, se vrhla do plamen ů* Po Paulin pátrali vzichni, bohu0el marn ě. Dokonce samotný Napoleon cht ěl být informován o tom, jak pátrání po kn ůn pokračuje.¹⁵ Lánek v tehdejší listu *La Gazette nationale ou Le Moniteur* uvedl, ůe Napoleona Paulinina smrt velice zasáhla a ůe jí choval ve velké úct ě. Napoleon si kn ůny Pauliny vá0il p edevzím proto, ůe byla matkou devíti d t í. Za doby prvního císa ství byl skult matky velice oce ůován. Karel Filip, zvrgr kn ůny Pauliny, který ples pořádal, si do konce ůivota vy ítal její smrt.¹⁶ V době její smrti jí bylo t icet zesti let a ekala desáté dít ě. Její poz statky byly nabalzamovány a vlo0eny do rakve, která je ulo0ena, jako t l a v t ziny ostatních Schwarzenberg ě, ve Schwarzenberské hrobce nedaleko T ebon ě, v blízkosti rybníka Sv t. Zárodek dít ě kn ůn vy ali a ulo0ili jej do k iz álové nádoby, kterou kn ůn polo0ili do jejího klína. Srdce kn ůny Paulíny bylo vy ato a podle staré tradice ulo0eno do dvou schránek v Hrobce srdcí v eskokrumlovském kostele sv. Víta.¹⁷ Josef Jan se po její smrti u0

¹² JU ÍK, Pavel. Jiho eské dominium, s. 148

¹³ Tamtéž, s. 150

¹⁴ LENDEROVÁ, Milena. Tragický bál: ůivot a smrt Pavlíny ze Schwarzenbergu, s. 43

¹⁵ Tamtéž, s. 48 - 49

¹⁶ Tamtéž, s. 51

¹⁷ LENDEROVÁ, Milena. Tragický bál: ůivot a smrt Pavlíny ze Schwarzenbergu, s. 53

neoženil. O osi elé d ti se starala nejmladší sestra Josefa Jana, kn Ona Eleonora žofie, která sama byla bezd tná.¹⁸

Mladší bratr Josefa Jana, p edstavitel orlické v tve, Karel Filip Schwarzenberg, se v roce 1799 se oženil s Marií Annou Esterházy. Tato emancipovaná žena se znala s mnoha známými osobnostmi, nap . s vévodkyní Kate inou Vilemínou Zahá skou.¹⁹ Karel Filip zasv til sv j Oivot vojenské sluOb . Jeho kariéra byla zavrzena r. 1813. Velel armád rakousko-pruských voják , kte í v bitv u Lipska zvítili nad armádou Napoleona.²⁰ Za vít zství u Lipska získal od svého císa e Tereziánský k ío, od pruského ernou orlici a od ruského cara byl vyznamenán Velkým k íoem svatého Ji í.²¹ Byl také diplomatem v Petrohrad a Pa íi. V Petrohrad se mu poda ilo napravit diplomatické vztahy a zároveň prosazoval zájmy Rakouska. Mezi jeden z nejd leOit jích úkol , na kterých se Karel Filip jako velvyslanec v Pa íi podílel, pat ilo uzav ení s atku arcivévodkyn Marie Luisy Habsburské s císa em Napoleonem.²² Jejich manželství horliv podporoval ministr Metternich. Marie Luisa s Napoleonem strávila pouhé ty i roky a porodila mu korunního prince. P ed jeho smrtí ho vzak nenásledovala ani na ostrov Svatá Helena ani na Elbu. Vrátila se se synem do Vídn .²³

Jedním z nejvýznamn jích p edstavitel hlubocké v tve se stal Jan Adolf II. Schwarzenberg, syn Josefa Jana I. UO od narození získal vynikající vzd lání. Studiu se v noval 6 - 8 hodin denn a jeho u itelem byl knihovník Emmerich Hohler. Nejvíce se zabýval studiem ekonomické a právní v dy.²⁴ Poté co ukon il studia, podnikl, jako kaOdy tehdejší zlechtic, kavalírské cesty. Ú astnil se jako velvyslanec císa ského dvora korunovace francouzského krále Filipa X., která se konala v katedrále v Remezi. Dále podnikl dv kavalírské cesty, tentokrát do Anglie, která ho velmi ovlivnila. Zde ho zaujaly

¹⁸ OURODOVÁ, Ludmila. Schwarzenbergové: primogenitura 1790-1950, s. 1

¹⁹ HANESCH, Josef a RAMEŠ, Václav. Karel I. Filip kníOe Schwarzenberg: polní marzál, s. 28

²⁰ TR KA, Miroslav a RULÍŠEK, Hynek. Zámek Hluboká, s. 7

²¹ HANESCH, Josef a RAMEŠ, Václav. Karel I. Filip kníOe Schwarzenberg: polní marzál, s. 68

²² Tamtéž, s. 42

²³ HERRE, Franz. Marie Luisa: Napoleon byl její osud., s. 1

²⁴ PALECZEK, Raimund. Die Modernisierung des Grogrundbesitzes des Fursten Johann Adolph II. zu Schwarzenberg: Beispiel einer deutsch . tschechischen Symbiose in Sudböhmen im Neoabsolutismus 1848 . 1860, s. 106 - 107

p edevzím nové metody moderního kapitalismu v lesnictví a zemědělství. Druhá kavalířská cesta trvala p l roku a Jan Adolf II. byl pozván se svojí manželkou, kněžnou Eleonorou, na korunovaci britské královny a indické císařovny Viktorie, která se konala 28. června 1838. Svě poznatky a zážitky z cesty si zaznamenával do svého deníku.²⁵ Jan Adolf II. byl na spravování svých majetků dobře připraven, což prokázal při řešení složitých poměrů, které nastaly po zrušení poddanství roku 1848, a které se v případě Schwarzenberga týkalo ztráty 230 000 poddaných. Jan Adolf II. se ale stavěl kladně ke zrušení roboty a podporoval změnu občanského právního systému. Hlavním důvodem, proč vyjadřoval podporu pro změny dosavadních poměrů, byla malá efektivita práce ve feudálním systému.²⁶ Kněžna potom přizvala dvacetiny své páně. Schwarzenbergové poté soustředili rostlinnou a živočišnou výrobu do nově vytvářených velkostatků, čímž byly dány předpoklady k modernizaci zemědělství. Hospodářskou problematikou se Jan Adolf II. intenzivně zabýval a dosáhl řady pozoruhodných výsledků. Celkově příznivý ekonomický stav umožnil již od posledních desetiletí 19. století nadprůměrně dobré sociální zabezpečení pracovníků "na kněžecím". Jan Adolf II. si uvědomoval, že moderní hospodaření vyžaduje vzdělané pomocníky. Cílem tedy na svém panství vyhledával nadané děti, kterým poskytl pokračující vzdělání. V letech 1801 - 1850 fungoval v Krumlově hospodářský ústav, kde se zkolili nejvyzší úředníci Schwarzenberga.²⁷ Kněžna nabízel jako motivaci pro doplňování vzdělání zaměstnancům vyšší platy.

Roku 1830 se oženil s Eleonorou Marií z Liechtenztejna (1812 - 1873). Kněžna Eleonora se zapsala zejména do historie hlubockého zámku, který nechala přestavět do dnešní neogotické podoby. Nechala kompletně vybavit interiéry zámku podle anglických předloh a inspirovala se především italobaltskou renesancí.²⁸ Nejvíce ale kněžnou zaujal královský hrad Windsor, který je považován za hlavní inspiraci pro přestavbu Hluboké. Windsor je ale

²⁵ PALECZEK, Raimund. Die Modernisierung des Grundbesitzes des Fürsten Johann Adolph II. zu Schwarzenberg: Beispiel einer deutsch-tschechischen Symbiose in Sudböhmen im Neoabsolutismus 1848 - 1860, s. 106 - 108

²⁶ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 30 - 33

²⁷ JUŘÍK, Pavel. Jihočeské dominium, s. 155

²⁸ JUŘÍK, Pavel. Jihočeské dominium, s. 153 - 154

nesrovnateln v tží. Na Hluboké je 141 místností, zato Windsor jich má p es 800. Jan Adolf II. dohlí0el na výstavbu interiéru zámku, kompletn byly str0eny hospodá ské budovy p ed zámkem a na jejich míst byl vybudován park v anglickém stylu a skleník, který spojoval zámek s nov postavenou jízdárnou (v dnešní době je jízdárna vyu0ívána jako výstavní prostor Alzovy jiho eské galerie).²⁹ P estavbu Hluboké vedl víde ský architekt Franz Beer, po jeho smrti na jeho místo nastoupil Ferdinand Damasius Deworetzky. Kn 0na Eleonora byla pova0ována za jednu z nejkrásn jzích 0en tehdejší doby a byla hlavní inspirací pro tehdejší 0eny v oblékání na císa ském dvo e ve Vídni.³⁰ Nástupcem Jana Adolfa II. se stal jeho syn Adolf Josef (1832 - 1914), který se soust edil zejména na p stování les , myslivost a rozvoj lesnictví v bec. Jeho nástupce Jan Nepomuk (1860 - 1938) se musel vyrovnat se slo0itou situací, kdy0 vznikly pozemkové reformy po vzniku eskoslovenské republiky. Jednalo se o zm nu ve vlastnictví zlechtického a církevního majetku. Výsledky pozemkové reformy, která byla na majetku schwarzenberské primogenitury dokon ena v roce 1931, znamenaly úplné vyvlastn ní velkostatk Citoliby, Dlouhá Ves . Prázily, Jinonice, Mzec, Netolice a T ebo a postatn zmenzeny byly i etné velkostatky.³¹

T sn p ed 2. sv tovou válkou se majetku ujal JUDr. Adolf Schwarzenberg (1890 - 1950). Za mlada bojoval na front v Rusku a na Blízkém Východ a byl vyznamenán ádem sv. Ji í za zásluhy.³² Stál v hájení práv v0dy pevn na rodové tradici a t 0ko m nil své ideály. Nejvyzzím p íkazem mu bylo zachovat rodovou tradici a stabilitu, co0 se mu za jeho 0ivota málo da ilo.³³ Po okupaci v roce 1938 se schwarzenberský majetek rozpadl do dvou ástí, odd lených od sebe novou státní hranicí.³⁴ A proto0e Dr. Schwarzenberg a jeho man0elka Hilda byli známí svým protinacistickým

²⁹ Státní zámek Hluboká nad Vltavou (pr vodce zámkem a jeho expozicemi).NPÚ,Hluboká nad Vltavou, b.d.,s. 2

³⁰ JU ÍK, Pavel. Jiho eské dominium, s. 153

³¹ BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii, s. 31

³² Státní zámek Hluboká nad Vltavou (pr vodce zámkem a jeho expozicemi).NPÚ,Hluboká nad Vltavou, b.d.,s. 16

³³ HAVLÍ EK, F. X. Poslední na Hluboké: kní0e Adolf II. ze Schwarzenbergu, 1890-1950., s. 15

³⁴ BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii, s. 31

postojem, rozhodli se emigrovat do USA, odkud finančně podporovali londýnskou vládu Edvarda Beneše. V roce 1940 zabavilo Gestapo veškerý majetek v protektorátu, Německu a Rakousku. O pět let později byl veškerý majetek předán pod Národní správu. V téže roce byl Dr. Schwarzenberg Okresním národním výborem v českých Budějovicích označen za Němce a podle Benešova dekretu mu byl zkonfiskován veškerý zemědělský majetek pro účely pozemkové reformy. V roce 1947 byl veškerý schwarzenberský majetek zestátněn podle zvláštního zákona „Lex Schwarzenberg“ a je vlastnictvím státu. Podle něho přechází vlastnictví primogenitury na území Československa bez náhrady na zemi českou. Ve 2. polovině 20. století začala Alžběta Pezoldová roz. Schwarzenberg, tedy neteř Adolfa Schwarzenberga, usilovat o restituci zabraného majetku hlubocké v tve, resp. o zrušení Lex Schwarzenberg. České soudy její žádost několikrát zamítly. Bratranec dr. Adolfa, Jindřich Schwarzenberg, nemluvně mušské potomky, nastoupila tedy opět v úrodnosti závěštní Ferdinand Viléma z roku 1703, podle které přechází v takovém případě rodový majetek primogenitur (hlubocké) na sekundogenituru (orlickou). Proto také došlo k tomu, že kníže Jindřich adoptoval roku 1960 Karla VII. Schwarzenberga z orlické v tve rodu. Ten se po smrti Jindřicha stal majitelem rodových majetků - ovšem jen mimo Československo. Po roce 1989 pak Karel Schwarzenberg úspěšně restituoval majetek orlické v tve rodu. Orlický byl navrácen Schwarzenbergovi zpět v dubnu 1992.³⁵ Na majetek hlubocké v tve se restituční zákony nevztahovaly, protože byly znárodněny před rokem 1948.

2. 2 Odkaz zanechaný Schwarzenbergovy v jižních Čechách

Odkaz na Schwarzenbergovy najdeme v jižních Čechách téměř všude. Ve stavebních, v krajinných, v památkách, v hospodářských centrech i v myšlích některých lidí. Za Schwarzenbergovy se jižní Čechy staly regionem evropsky důležitým. Jejich hlavní rodová základna v jižních Čechách tvořila jednotný hospodářský komplex navazující na staré rožmberské dominium. Schwarzenbergové od druhé poloviny 17. století zaváděli na svých

³⁵ TR KA, Miroslav a RULÍK, Hynek. Zámek Hluboká, s. 8 - 9

velkostatických progresivní formy hospodaření, od 19. století zakládali kapitálové podniky. Nejenom, že zasahovali do politického života v děchách, ale zastávali také vysoké politické funkce u císařského dvora. Schwarzenbergové patřili po staletí k nejvýznamnějším vlastníkům půdy nejen v jihozápadním regionu. Lesní hospodářství na schwarzenberském majetku bylo vysoce kvalitní, bylo zde i výtečné zemědělství a rybníkářství a zaměstnanci, kteří z tohoto majetku přešli později do státních služeb, byli na vysoké odborné úrovni. Péče o zaměstnance přetrvávala v mnohém i dnešní realitě. Musíme si uvědomit, že likvidace schwarzenberského majetku v děchách zastavila na dlouhou dobu i rozvoj jihozápadního regionu.

K hlavním rysům výrazné schwarzenberské stopy v jihozápadních děchách patří především zodpovědnost za hodnoty, které byly Schwarzenbergům svěřeny. Schwarzenbergům nechyběla morální zodpovědnost za spravovaný majetek.³⁶

2.3 Péče o malá šlechtická sídla v jihozápadních děchách

Mezi stavebními památkami jihozápadních děch mají významné místo venkovská šlechtická sídla. Šlechtická sídla byly stavby, jež používali k privátním účtům příslušníci privilegované vrstvy.³⁷ Podobně jako jiné mocné rody investovali Schwarzenbergové peníze především do národních přestaveb několika nejvýznamnějších objektů, na nichž se odehrával společenský ruch a rodinný život (Třeboň, český Krumlov, Hluboká, Orlický zámek, zámek v Borovanech). Velký prostor byl vynakládán také na přestavby zámků používaných pouze příležitostně nebo krátkodobě (Libějovice, Chýnov). Sídla, která byla málo používána pro potřeby reprezentace (např. Borovany, areál hradu a Dolního zámku ve Vimperku), postupně přecházela do další kategorie rodem vyvlastněných šlechtických sídel, kterou byla správní centra hospodářských celků. Areál hradu a zámku ve Vimperku měl přepoklady k tomu stát se významnou rezidencí, ale byl na příliš odlehklém a klimaticky

³⁶ JUŘÍK, Pavel. Jihozápadní dominium, s. 201

³⁷ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 79

drsném místě. K ostatním budovám zlechtických sídel, která pozbyla rezidenční funkce, bylo postupováno úselov. Často byly tvrze přestavovány na sýpky (např. v imelicích, Hamru, Údrao) nebo v nich byly zřizovány pivovary (Dolní tvrz v Kestanech). Zejména při přestavbách na sýpky často došlo k zániku povodního vnitřního lenění.³⁸

Tyto stavební aktivity zahrnují období od druhé poloviny 17. století až do poloviny 19. století. V této době převládá pragmatický a nesentimentální vztah k památkám. Nejlépe je to vidět na popisu Dolní tvrze v Kestanech z roku 1867:

„Pon vad0 tu stojí bez úselu a ur ení, prostá jakékoliv architektonické, nebo jen stavení hodnoty, m0e být oceněna jen hodnotou materiálu, který by se získal její demolicí. Pon vad0 však náklady na demolici zdíva vysoce převyšují hodnotu získaného kamene, jeví se stavba zcela bezcennou a ve všech směrech nepotřebnou.“

Tento úsudek vlastně zabránil rychlé demolici a umožnil tak pozdější záchranu stědovkých konstrukcí.

Společenský vývoj přiblížil od poloviny 19. století přinášel v mnohém změnu hospodářského úselového postupu. Část veřejnosti si začala uvědomovat význam památek pro lidskou společnost. V atmosféře romantismu a probuzeného zájmu o historii se začala budit zájem o uchování památek. Kromě historizujících úprav zámků na Orlíku a Hluboké, proběhly ve 2. pol. 19. století také první záchranné zásahy - rekonstrukce hradu Zvíkova. Pro jihozápadní část byla velmi významným pobyt Jana Adolfa II. v Anglii. Anglická zlechta dokázala díky své historické zkušenosti úspěšně elitní státní mocí nižších sociálních vrstev. Schwarzenbergové se dokázali z této zkušenosti poučit, což se projevilo nejen v hospodaření, ale i zájmem o uchování památek. Časová záchranných stavebních zásahů byla realizována

³⁸ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽL, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 80

také na malých sídlech. Rovněž rozsah jejich údržby prováděné v této době je pro jejich dochování do současné doby klíčový.³⁹

Pozemková reforma ve dvacátých letech 20. století znamenala pro řadu zlechtických sídel ztrátu soběstačnosti a narůstajícího dluhu v údržbě. Na které objekty byly z ekonomických důvodů rozprodány knížecím zaměstnancům (Drslavice). Smutným závěremkem je pozoruhodného ekonomického systému schwarzenberských panství v jihozápadní části pak byla nucená správa za druhé světové války. Doba vlády komunistické strany s sebou přinesla zejména neúctu jak ke sakrálním památkám tak ke zlechtickým.⁴⁰

2.4 Krajinářské úpravy v okolí schwarzenberských sídel

Nedílnou součástí panských sídel byly zahrady a parky, které byly podle představení majitelů upravovány nebo zakládány (krajinářský park na Orlicku byl zakládán společně s úpravou nového sídla). Vzhledem i k širokému okolí panských sídel, zejména v průběhu 18. století, v souvislosti s rozvojem myslivosti a lovectví. A 19. století přineslo nové krajinářské trendy. Vznikaly tak krajinářské soubory dosahující evropského významu, jako například Hlubocko, Vimelicko-Rakovnicko, Orlicko. Hospodářská činnost probíhala na schwarzenberských panstvích s úctou, navazovala citlivě na předchozí historickou kultivaci prostředí, na středověké i renesanční úpravy. Kulturní a hospodářská kultivace v průběhu 18. a 19. století podstatně přispěla k vytvoření charakteristického obrazu krajiny. Krajiny, která plnila svoji hospodářskou funkci a přitom si zachovala vysokou estetickou hodnotu, vyváženost a harmonii.

Těbo a okolí

Schwarzenbergové se po příchodu do Těbon začali v novatádě hospodářských aktivit a to zejména pivovarnictvím, těboděvarem a rybníkářstvím.

³⁹ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽL, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 8

⁴⁰ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽL, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 82

Prvo adou pozornost v novali technické obnov stavu rybník a stok. Velké zásahy si vy0ádal rybník Ro0mberk, t 0ce pozkozený b hem t icetileté války. V roce 1665 byla vybudována Janem Adolfem I. soustava odvod ovacích stok. Na p elomu 18. a 19. století se T ebo sko stalo jednou z mála oblastí, která p e kala hromadné ruzení rybník bez v tzích ztrát.

V roce 1660 p evzal zámek a zahradu s t ebo ským panstvím hrab Jan Adolf I. Schwarzenberg. S obnovou zahrady za ali Schwarzenbergové roku 1674. Zamok ené plochy odvodnili otev ením ro0mberské odpadní stoky. V zahrad byly p stovány ovocné stromy, zelenina, od konce 18. století byla zahrada áste n pronajímána. Na p ání kn 0ny Pauliny byla zahrada vrácena k panskému u0ívání a postupn p em n na krajiná ský park. Za kní0ete Jana Adolfa II. ze Schwarzenbergu a jeho man0elky kn 0ny Eleonory dozlo k dalzímu rozkv tu, vysázení strom a rozzí ení parku. V roce 1911 byla áste n zakryta otev ená odvod ovací stoka. K výrazným krajiná ským po in m v blízkosti T ebon pat ila výstavba rodinné hrobky v Domanín (v blízkosti rybníka Sv t).⁴¹ Schwarzenbergové rádi t ebo ský zámek vyu0ívali v dob hon a p edevzím v období Vánoc. Po pozemkových reformách, kdy Schwarzenbergové p izli o rozsáhlé majetky, zámek nevyu0ívali a ást zámku slou0ila v letním období jako hotel (podobn jako v Protivín). V roce 1940 zámek zabavilo gestapo a v roce 1947 byl zestátn n spole n s ostatními majetky hlubocko . krumlovské v tve. V n kterých místnostech zámku byly v 90. letech 20. století nalezeny zabílené nacistické symboly.⁴²

eský Krumlov a okolí

Schwarzenbergové získali Krumlov v roce 1719. Podíleli se na dalzím utvá ení zámeckého areálu v etn bohatého souboru zahrad. Po smrti Adama Frantizka jeho syn Josef Adam Schwarzenberg nechal zámecký areál i p ilehlé zahrady upravit ve stylu víde ského rokoka. V zahradách byla postavena kaskádová fontána i letohrádek Bellaria. Velkorysá stavební

⁴¹ BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii, s. 88

⁴² JU ÍK, Pavel. Jiho eské dominium, s. 251

innost byla zaměřena také na Kvítk v Dvř nedaleko zámeckého areálu. Tento p vodn hospodářský dvř v noval kní0e Josef Adam jako letní sídlo své manželce Marii Terezii z Liechtensteinu. Od konce 18. století ale český Krumlov p estával plnit funkci hlavního sídla a zájem o Kvítk v Dvř upadal. Pozd ji si Schwarzenbergové zvolili za nové letní sídlo zámek ěervený Dvř, který ěasto a rádi navztovali. ěervený dvř získal svoji sou asnou podobu za Jana Nepomuka ze Schwarzenbergu na konci 18. století. Zámek dopl ůjí kolem obdělníkověho dvora hospodářské budovy a rozlehlý p ěrodn krajinářský park o rozloze 105 ha. Zachovalo se v n ěm n kolik romantických staveb (nap . K rový domek a kaple sv. K í0e z roku 1841) V dnešní dob ě se tam nachází protialkoholní a protidrogová lé ebna.⁴³

Hlubocko

Schwarzenbergové doplnili k mnoha rybník ěm v 17. - 20. století adu monumentálních staveb a také barokní ba0antnice a obory a krajinářské romantické parky. Rozsáhlá hospodářská innost se rozvíjela na hlubockém panství spole n s rozmachem lovectví a myslivosti. V pr b hu 17. s 18. století byly realizovány úpravy krajiny, které spo ívaly ve z izování barokních obor, ba0antnic a alejí. U0 v roce 1664 kní0e vydal instrukce k vysazování dub ě a buk , aby zv ěsetrřávala v zimních m sících na panských pozemcích. V tomto období bylo vysázeno mnoho dubověch alejí poděl cest a na hrázích rybník , které dosud tvo í jeden z typických prvě zdejší krajiny. Od roku 1680 se datují po átky chovu ba0ant . Severn ě od zámku byla zalo0ena v letech 1766-1771 Stará obora slou0ící k chovu da k ě a ěrně zv ě. V letech 1810-1815 zde byl zalo0en první chov muflon ě v ěchách. V roce 1853 byl lovecký revír na pravěm b ěhu ěky rozzěen o Novou oboru zam ěnou na chov jelení zv ě. Na b ěhu Munického rybníka byl postaven v letech 108-1713 za Adama Frantizka Schwarzenberga lovecký zámek Ohrada, který slou0il Schwarzenberg ěm jako místo k odpo inku v dob velkolepěch podzimních hon , které se ka0odoro n ě na konci ějna na Hlubokě

⁴³ BEZECNÝ, Zden ěk, GAŽL, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v ěeskě a St ědoevropskě kulturní historii, s. 89 - 91

po ádaly.⁴⁴ Záme ek nechal postavit Adam Frantizek Schwarzenberg v letech 1708 . 1713. Stavbou byl pov en Pavel Ignác Bayer, stejn tak jako p estavbou zámku do barokní podoby. V záme ku je také umíst na kaple sv. Eustacha (je patronem myslivc). Ka0dý rok se v ní konaly bohoslu0by za zesnulé lesníky. Po smrti Adama Frantizka tu asto sídlila jeho 0ena, kn 0na Eleonora Amálie z Lobkowitz, která byla stejn jako její man0el náru0ivou lovkyní. Pozd ji byla Ohrada vyu0ívána jako byt myslivce nebo panské kancelá e. V roce 1841 Jan Adolf II. Schwarzenberg zalo0il na záme ku lesnické a lovecké muzeum, které se tam nachází dodnes. Za Adolfa Josefa byly sbírky rozzí eny o archeologické vykopávky, kterých se sám kní0e ú astnil. V dnezní dob je zde mo0né zhlédnout expozici Národního zem d lského muzea o 0ivot lesa, p stování lesních porost , vývoji t 0by a dopravy d eva, kterou dopl uje mnoho loveckých exponát a unikátní lovecké trofeje. Prohlídku uzavírá expozice vývoje jiho eského rybníká ství a rozsáhlý soubor ornitologických sbírek. Zajímavou v cí je také to, 0e podél p íjezdové cesty k záme ku nalezneme ve dvou ádách mezníky, které sem byly dovezeny v pr b hu let, proto0e na svých p vodních místech byly ohro0eny. Pocházejí p edevzím z ji0ních ech.⁴⁵

Hlavní dominantou hlubockého panoramatu je stará sýpka na obilí v barokním slohu z roku 1708 postavená za doby Adama kní0ete ze Schwarzenbergu. To nám ukazuje také pozkozený nápis na budov : sAB ADAMO PRINCIPE IN SCHWARTZENBERG%(Od Adama kní0ete ze Schwarzenbergu).⁴⁶

Nedílnou sou ástí krajiná ských úprav se stalo zalo0ení krajiná ského parku v návaznosti na p estavbu zámku provedenou za Jana Adolfa II. a Eleonory ze Schwazenbergu ve stylu tudorovské neogotiky (1839-1871). Hospodá ské budovy v p edzám í byly zbourány a na jejich míst vznikla zahrada francouzského typu i rozsáhlý anglický park. Parkové úpravy se

⁴⁴ BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii, s. 113

⁴⁵ KOVÁ , Daniel a KOBLASA, Pavel. M sto jménem Hluboká, s. 55 - 56

⁴⁶ Tamté0 120

neomezily pouze na zámecký areál, ale byly realizovány i pod zámeckým ostrohem.

Další významné krajinná ské úpravy byly za období vlády Schwarzenberg realizovány na Orlicku, imelicku, v Lib jovicích, Protivín a okolí, Kest anech a Vimperku.⁴⁷

Kdy0 se procházíme po okolí Hluboké, najdeme zde spoustu rybník . Zakládání rybník je na Hlubocku spojeno spíše s rodem Pernztejn , kte í zámek vlastnili v 15. století. Hlubocká rybní ní soustava tvo íla po celé 16. století nejvýznamn jí podíl v hospoda ení panství. Dále více ne0 polovina výnosu panství plynula z prodeje ryb. Od konce 18. století dozlo ke zruzení n kolika rybník v okolí Hluboké. V roce 1770 dozlo k vysuzení Podskalského rybníka, který se zm nil v Podskalskou louku, kde se v dnezní dob nachází golfové h izt . Po átkem 20. století Schwarzenbergové vlastnili dohromady 124 rybník o vým e 2 300 ha. Mezi ryby, které byly chovány, nej ast ji pat íli: kap í, ztíky, candáti, líni, okouni, marény, ale i pstruzi. Ryby byly prodávány nejvíce do Vídn , Prahy, Linze a láze ských míst.⁴⁸

2. 5 Schwarzenberské užitkové budovy

P estavba Hluboké dala impuls pro vznik tzv. schwarzenberského slohu p í stavb hospodá ských budov. Krumlovské stavební editelství zam stnávalo v polovin 19. století ty í stavební in0enýry, jednoho strojního in0enýry, adjunkta, kreslí e a kancelistu. Mezi jejich úkoly pat íla i stavba nebo rekonstrukce panských dvor , sýpek, pivovar , patronátních kostel a dalzích ú elových staveb, které dodnes dotvá ejí obraz jiho eské krajiny. Mezi zvláztní užitkové stavby Schwarzenberg pat í myslivny. Slou0ily nejenom k ubytování správce polesí a obory, ale také k ob asné návzt v panstva v etn jeho loveckých host (n kdy slou0ily i k jejich ubytování-nap . ve Sv. Tomázi). Proto se jejich stavb v novala pozornost í z hlediska reprezentace. Ideální podobu myslivny v 19. století spl ovala anglická

⁴⁷ BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii, s. 114

⁴⁸ KOVÁ , Daniel a KOBLASA, Pavel. M sto jménem Hluboká, s. 101 - 102

cottage - chata i alpský styl budov ze dřeva nebo kombinace dřeva a cihel, s patřičným nádechem. Typickým příkladem jsou myslivny v Poněvíně, ve Starém Břevnově a ve Stráněm.

Celkem se na území hlubocko - krumlovské knížecí tvrze nachází 138 dvorů. Uvedeme některé příklady dvorů: Korosecký, Kenovský, Plavnice, Chlum, Jejkovice, Kenovice, Chýava, Olezník, Žitná, Němice, Nový dvůr u Tebon, Vranín, Vondrov a další. Velice zajímavá je architektura těchto budov. Například dvůr Vondrov nebo bývalý úřednický dům na Hluboké jsou typickým příkladem, jak vypadá architektura schwarzenberských dvorů, všeobecně renesančních, užitkových budov. Dvůr Vondrov byl vybudován v letech 1895-1898 na místě dvora postaveného Ondřejem Ugnadem ze Suneku. Tento statek byl díky lenité architektuře někdy nazýván palácem pro dobytek, jeho stavba stála asi 1 milion korun. Světoznámý se proslul jako vzor moderního hospodaření a chovem ušlechtilých koní a hospodářských zvířat. Výsledkem práce knížecích stavitelů byly hospodářské stavby z lomového kamene a renesančního zdiva, které mají propracované detaily a jsou vždy architektonicky vhodné a citlivě zasazeny do jihozápadní krajiny. Někdy tyto budovy dekoruje knížecí znak (například šlechtický pivovar). V dnešní době se ve dvoře Vondrov nachází jezdecký klub a slouží také k bydlení. Schwarzenberské užitkové budovy jsou ukázkou toho, že i užitkové budovy mohou být krásné.⁴⁹

2.6 Schwarzenberské zemědělství a hospodářství

Schwarzenbergové se systematicky v nově zvelebování svých panství. Prosluli jako schopní hospodáři, podporovatelé zemědělství, lesnictví, ale i průmyslu. Velké zásluhy v této oblasti má zejména Jan Adolf II. Schwarzenberg. Ovlivnila ho především první kavalířská cesta do Anglie, kde se dozvěděl mnohé o liberálních metodách moderního kapitalismu v zemědělství a lesnictví.⁵⁰ Zavedl na svých panstvích hlubokou reformu, která

⁴⁹ JUŘEK, Pavel. Jihozápadní dominium, s. 20 - 201

⁵⁰ PALECZEK, Raimund. Die Modernisierung des Grundbesitzes des Fürsten Johann Adolph II. zu Schwarzenberg: Beispiel einer deutsch-tschechischen Symbiose in Südböhmen im Neoabsolutismus 1848 - 1860, s. 106 - 108

byl používán parní pohon, v tehleších pokroková novinka. Ve v tším rozsahu p stoval píci, jetel, pohanku a kuku ici. V roce 1851 začal p stovat epku oleju a o rok pozd ji epu cukrovku. Ve 2. polovin 19. století byly na schwarzenberských panstvích zakládány lihovary, sladovny, mlékárny, cihelny a pily vybavené moderními stroji. Pivovarnictví se změnilo na moderní velkovýrobu. Pivovary v Těboň, Krumlov a v Protivín postupně navázily své výstavy a o p tinasobně. Jan Adolf II. se zapsal do dějin země jako jeden z nejschopnějších organizátorů země českého pokroku v celé rakouské a rakousko-uherské monarchii. Podporoval země české školství a nadaným mládežím poskytoval stipendium nebo je posílal na studia do zahraničí. K nejvýznamnějším prokopníkům rozvoje moderního země české patří i hospodářský správce Frantisek Horský (1801-1877). V letech 1837-1839 zpracoval poprvé u nás epku oleju na olej pro svícení. Konstruoval nové stroje k nejrůznějším polním pracím, zkoušel nové plodiny a prováděl první chemické analýzy především na velkostatkách Hluboká, Protivín a dalších.

Vedoucím Vrchního hospodářského úřadu v českém Krumlov pověřil Jan Adolf II. v roce 1835 Ernesta Mayera.

Moderní a komplexní způsob hospodaření se Janu Adolfovi II. vyplatil, neboť z něj plynuly do pokladny velké příjmy. Schwarzenberské panství se stalo také vzorem pro jiné hospodáře. Svými reformami povznesl Jan Adolf II. svá jižní a severní panství, ze kterých vytvořil prosperující hospodářský celek, obhospodařovaný dobře vyzkoleným personálem.⁵¹

2.7 Rozvoj myslivosti a lesnictví

Mezi tradiční záliby Schwarzenbergů patřila myslivost a lesnictví. Není proto divu, že si v romantickém 19. století oblíbili prales Boubín, který získali po Eggenbercích a souhlasili v roce 1858 s vyhlášením části pralesa druhou

⁵¹ PALECZEK, Raimund. Die Modernisierung des Grogundbesitzes des Fursten Johann Adolph II. zu Schwarzenberg: Beispiel einer deutsch-tschechischen Symbiose in Sudböhmen im Neoabsolutismus 1848-1860, s. 75

přírodní rezervací u nás (po pralesu žofín).⁵² Ve 2. polovině 18. století bylo na Boubíně chováno několik set kusů jelenů zvěře, jež omezili okolní pozemky poddaným a obcím, kteří si na to často stáovali. Když Marie Terezie vydala patent v roce 1766, který nařídil vrchnostem tyto zvěře uhrazovat, dal Josef Adam Schwarzenberg pokyn ke snížení počtu jelenů. Najdeme zde také řadu památek na jejich pobyt.⁵³ Za vlády Jana Adolfa II. docházelo k rozvoji lesnictví i proto, že prosadil hospodaření podle dlouhodobých plánů. v této oblasti se proslavili především lesmistry Hojdar a Heyrovský.⁵⁴ Svěho rozmachu se lesnictví dočkalo nejvíce za Adolfa Josefa Schwarzenberga. Když nechal v roce 1878 na Boubíně znovu vysadit jelenů zvěře a byly zde zřízeny dva lovecké zámečky. Díky bohatosti zvěře se stal zámeček pod vrcholem Boubína velmi navštěvovaný, proto se v pozdějších letech kníže uchyloval na druhý odlehlý zámeček na Basumu. U koncem 19. století se zde nacházelo stádo asi 950 kusů jelenů zvěře. Její počet se však snížil za 2. světové války na asi 200 kusů.

Kolem roku 1900 dokonce vznikla obora o výměře cca 3 000 ha. Obora zahrnovala vrchol Boubína, hřebcovou část horského pásma Basumu a hřebcovou část horského pásma Dlouhý hřbet. V roce 1963 obora samovolně zanikla. Současná obora Boubín byla založena v roce 1976 na rozloze 2 219 ha pro intenzivní chov jelenů zvěře. U koncem 19. století se zde nacházelo stádo asi 950 kusů jelenů zvěře. Její počet se však snížil za 2. světové války na asi 200 kusů a od té doby opět roste.⁵⁵

Lovecký zámeček na Boubíně byl oblíbeným sídlem posledních Schwarzenbergů. Když za první pozemkové reformy o Boubín přišli, vymohli si na státu převedení boubínského zámečku do Staré obory u Hluboké (1930). Za druhé světové války byl zámeček Schwarzenbergům zabaven a sloužil jako rekreační středisko gestapa. O údržbu parku a stavbu cest se starala skupina v čele s Terezií. Několikrát zámeček posloužil i pro tvrdé

⁵² BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽL, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 31

⁵³ JUŘEK, Pavel. Jihočeské dominium, s. 335

⁵⁴ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽL, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 31

⁵⁵ JUŘEK, Pavel. Jihočeské dominium, s. 336

výsledky gestapa. Dodnes se zámeček používá k loveckým akcím, ubytováním nebo svatbám.

První známky o Staré obou u Hluboké jsou už z roku 1480 (její výměra je 1511 ha a chovají se v ní mufloni, dačci a černá zvěř). Naproti ní se nachází Ponížická obora, která byla založena v roce 1853. Má výměru 1664 ha a chová se zde jelení zvěř, černá a srnčí. Zdejší lovecký zámeček vyhořel v 70. letech 20. století.⁵⁶

2. 8 Významné osobnosti spojené se Schwarzenbergy

Ing. Josef Rosenauer (1723 – 1804)

Ing. Josef Rosenauer je považován za jednoho z nejvýznamnějších lesníků minulosti.

Narodil se roku 1723 ve Chvalzinách na šumavsku v chudé rodině tkalcovského tovaryže. Jako mladý vstoupil v roce 1735 do služby u myslivce v bažantnici, která byla při schwarzenberském zámečku u Červený Dvůr u Chvalzin. Využil se zde myslivcem a jeho inteligence a nadání mu zajistily, že dostal práci knížecího záměstkáře. Po krátké době se stal lesním adjunktem při knížecím úřadu v Krumlově. Jeho nadšení o něm měli knížeti a upozornili ho na jeho píli a schopnosti. Kníže se rozhodl ho nechat vystudovat na svoje útraty ve Vídni, kde studoval inženýrskou akademii. Pevně se osvědčil s výborným studijním prospěchem, ale i potvrzení mimořádných studijních výsledků. Dokonce se uvádí, že mu zkoušející popsal na vysvědčení: „svými znalostmi i schopnostmi bude moci jednou prokázat své vlastní vydatné služby“. V listopadu 1771 byl jmenován knížecím lesním inženýrem při tehdejší vrchní úřad na krumlovském zámku. Zde se mu dostalo výjimečného postavení a měl nad sebou jen jeden nadřízený úřad, jehož prostřednictvím dostával přímé rozkazy od knížete. Jeho plat činil 250 zlatých na hotovost a bohaté naturálie. Náplní jeho činnosti byly zejména velké projekty vodních cest a meliorací a na která díla sloužil i

⁵⁶ JUŘÍK, Pavel. Jihošumavské dominium, s. 342 - 343

v dnešní době. Především se jednalo o odvodnění tebeo ských moál i ba0in pod hlubockým zámekem a v Podskalí, ale také p i vym ování n kterých silnic. Vyprojektoval vodotrysk pro fontánu v červeném Dvo e, Krumlov a vytvo il projekt pro schwarzenberský statek v Jinonicích u Prahy. To byl d vod, pro byl ustanoven zem m i em eského království.

Rosenauerovým nejv tším projektem je schwarzenberský plavební kanál pro plavení d íví v oblasti T ístoli níku, Plechýho, Smr iny i dalzích zumavských hor, p es d le0ité rozvodí Vltavy a Dunaje, Severního a erného mo e. V té době to byla technicky ojedin lá stavba v Evrop a dnes je zapsána jako významná technická památka. Hlavní m sto Praha jmenovalo Rosenauera za tento projekt dokonce estným m z anem, protoe zajistil zásobování Prahy dostatkem d eva. Ve ve ejnosti byly jeho iny uznávány jako vlastenecký in. Ing. Josef Rosenauer zem el 10. b ezna 1804.⁵⁷

František Horský (1801 Ě 1857)

Frantizek Horský je pova0ovaný za jednoho z nejv tších iniciátor zem d lského pokroku v echách v 19. století. I v asopise Obnovená Tradice se o n m psalo ve dvou lánkách. Horský byl vynikajícím odborníkem p es zem d lství a zároveň dlouholetým schwarzenberským ú edníkem. Po celých dvacet let byl editelem panství v Lib jovicích a v eskokrumlovském archivu se nachází ob Oník, ve kterém se lou il s ú edníky poté, co odešel do penze v roce 1857. Horský prosil kní0ete Jana Adolfa II. o p ed asné p elo0ení do výslu0by, protoe n kolik ú edník , kte í mu závid li p íze kní0ete, mu ztrp ovali 0ivot.

Frantizek Horský se narodil 29. zá í 1801 v Bílin u Duchcova. Otec Václav i oba d dové také zastávali funkci ú edník u Schwarzenberg . Vystudoval na schwarzenberském hospodá ském ústavu v letech 1816 . 1818 a v roce 1821 nastoupil slu0bu u Schwarzenberg jako akcesista hospodá ského ú adu panství Citoliby. Dále byl p elo0en na panství Vrzovice v severních echách jako písa v purkrabském ú adu. Dne 1. listopadu 1828 se stal ú edníkem na mzeckém panství (Kornhaus) a byl zde povýzen na

⁵⁷ NEUMANN, Jiří. Knížecí lesní inženýr Jiří Rosenauer. Obnovená Tradice. 1999, **19**, s. 19

hospodářského pojezdného, úředního správce a soudce tohoto panství. V roce 1837 kníže Jan Adolf II. Schwarzenberg jmenoval Horského editel libjovického panství. V rámci svých správních reforem jmenoval Jan Adolf II. Horského 1. října 1842 vzech zem d'Iských statk panství Libjovice, Protivín a Netolice. Tímto vzrstem jeho kariéry vznikl konflikt s kolegou, v jejichž čele stál Franz Hirsch, který byl nadřízeným Horského. Hirsch postupoval velmi zamítavě, když Horský prosazoval zavedení zem d'Iských novot. V letech 1849 - 1850 Horský inicioval založení zem d'Iské zkoly ve dvoře Rabín na libjovickém panství. Využíval se v českém jazyce a Horský se následně v roce 1850 stal editel. Za jeho zásluhy v oblasti zem d'Iskosti mu byl udělen v roce 1851 sádek Frantizka Josefa. Aby se mohl lépe soustředit na svou práci, požádal Horský knížete Jana Adolfa II. o přeložení do Prahy. Od té chvíle spravoval panství Libjovice na dálku. Vyčerpan díky útokům ze strany soků a svidinou nového pána (Adolfa Josefa), Horský požádal o propuštění ze služeb.⁵⁸

2.9 Zhodnocení významu Schwarzenbergů pro vývoj jižních čech

Podle mého názoru je význam Schwarzenbergů na hospodářský, sociokulturní, architektonický a krajinotvorný obraz jižních čech neoddiskutovatelný. Díky Schwarzenbergům se jižní čechy staly regionem evropsky důležitým. A to nejenom proto, že přes ně vedlo nejvíce vazeb k císařské Vídni, a nejen proto, že v jejich patronaci vznikla mimořádně pevná a přitom sociálně přístupná společenská pyramida. S jistou mírou nadsázky lze říci, že jimi Jihočezi vezli do světových dějin: napomohli odrazit tureckou invazi, uvést na stolec jednoho z nejvýznamnějších papežů moderní doby Lva XIII. nebo porazit Napoleona.⁵⁹ Připojila jsem slova starosty Hluboké Tomáze Jirsy, která se mi zdála velice výstižná a další příspěvek od Jana Skalického připomene, že Schwarzenbergové byli nejen dobrými hospodáři, ale také dobrými lidmi.

⁵⁸ PALECZEK, Raimund. Dokumentace z archivních pramenů - František Horský 1857. Obnovená Tradice. 2007, 35

⁵⁹ BEZECNÝ, Zdeněk, GAŽL, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v české a Středoevropské kulturní historii, s. 14

Pár slov na závěr .

Tomáš Jirsa - starosta Hluboké Nad Vltavou:

My, Jiho ezi jsme m li ke Schwarzenberg m v0dy zvláz p ímý vztah. Bylo to tím, 0e Schwarzenbergové opravdu ovlivnili vzhled ji0ních ech a sociální postavení Jiho ech . Kdy0 jsme se-jako hlubocká radnice- v roce 1990 p íhlásili k úkolu obnovit schwarzenberské d dictví, sami jsme netuzili, jak pozitivní efekt to bude mít na rozvoj m sta a jeho okolí. Jako první jsme postavili nový domov d chodc , proto0e ten, který Schwarzenbergové zalo0ili v roce 1860, byl zm n n na byty. Ostatn první Schwarzenberská zkolka pro d ti kní0ecích zam stnanc byla zalo0ena v roce 1893 a ve stejném objektu funguje dodnes. Jako druhou m stskou stavbu jsme stav li koupalízt . ¥lo op t o pouhou obnovu. V d li jsme, 0e kní0e Adolf daroval m stu pozemky na stavbu ve ejné plovárny ji0 koncem 19. století, ta se vzak po zne izt ní Vltavy ji0 nedala provozovat. Rekonstruovali jsme kostel, který kní0ecí rodina nechala postavit v roce 1867. Zast ezili jsme tenisové kurty, které kní0e Adolf v noval m stu v roce 1925. Novou jízďárnu pro kon postavil soukromý investor ve schwarzenberském dvo e Vondrov. Byly to desítky a stovky drobností, opravených a renovovaných, které nám na Hluboké z staly po t istaletém p sobení schwarzenberského rodu.

P íklad Hluboké nad Vltavou, který jsem Vám popsal, není osamocný. T ebo , eský Krumlov, Orlík, Zvíkov. D dictví primogenitury a sekundogenitury rozlišují historici, ale pro nás, regionální politiky, je to prost jedno schwarzenberské d dictví⁶⁰

Vzpomínka mého otce na knížete Jana ze Schwarzenbergu

Jan Skalický:

šKdy0 jsem byl asistentem v Novém Dvo e, p íjel do myslivny starý kní0e Jan. Musel jsem ho tenkrát doprovázet na projí0 ce ko árem po revíru. Vraceli jsme se pak z projí0 ky práv touto cestou, jen opa ným

⁶⁰ BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii, s. 18

sm rem, ne0 jdeme my te . A jako dnes, tak i tenkrát byla cesta vroubená p ekrásnou lupinou. Jedem a jedem a0 najednou p ijedeme k místu, kde nazi d Iníci vysekávali na okraji cesty lupinu. sPro tu vysekávají tu lupinu?%o zeptal se mne po chvíli kní0e pán. sJasnosti, dal jsem p íkaz vysekat lupinu na okrajích cesty, proto0e udržuje vlhkost, tak0e okraje cesty snadno rozb ednou, zvláz kdy0 jednou povozy s kulatinou a jen mali ko vybo í nalevo nebo napravo. Uzet íme si tak výdaje s údr0bou cestních okraj .%o Kní0e pán pokýval hlavou a ml el. Myslel jsem si, 0e jsem ho p esv d il o správnosti svého opat ení. Kdy0 jsme dojeli do myslivny a lou il jsem se se starým pánem, najednou mi polo0il ruku na rameno, podíval se mi do o í a povídá: sMyslíz to, Skalický, s tou lupinou správn . Ale nech ji na pokoji. Mn se ta lipina u cesty líbí. Pamatuj si, 0e mé statky tu nejsou jenom pro výnos.%o

Ta slova kní0ete Jana: sPamatuj si, 0e mé statky tu nejsou jen pro výnos.%se otci za ízla hluboko do pam ti, tak0e jezť po t iadvaceti letech na n nahlas vzpomínal na lesní cest vroubené lupinou.⁶¹

⁶¹ BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii, s. 19

3. HISTORICKÝ SPOLEK SCHWARZENBERG

3. 1 Založení spolku

Historický spolek Schwarzenberg je volné, nezávislé sdružení lidí, kteří se zajímají o jejich dějiny z hlediska jejich hospodářského, kulturního a sociálního rozvoje a především pak o to, jakou roli hrály jednotlivé osobnosti. Zaměřením na osobnosti je z toho důvodu, že jsou to právě ony, které pobízely lidstvo k prosazování své svobody, k sociální spravedlnosti a k rasové a náboženské toleranci. Členové spolku se také snaží navázat na bohaté tradice, jež v jejich dějinách existují, jsou významným zdrojem poznání minulosti, mohou být i inspirací pro současnost i pro vytváření nových hodnot a ideálů do budoucna. Je samozřejmé, že na každou problematiku nebudou mít všichni členové stejný názor, ale jedna idea by měla všechny členy spolku sjednocovat. Jejím existencí. Spolek sjednocuje všechny, bez ohledu na věk, paměť významných osob v dějinách, ale i ty, kteří byli po dlouhou dobu ovlivňováni zcela opačnými tendencemi výkladu dějin. Hlavními dvěma základními kameny, o které se spolek opírá, jsou humanitní ideály a demokracie.⁶²

Samotné založení historického spolku nebylo zpočátku vůbec jednoduché. Předseda spolku MUDr. Jan Reban společně s dalšími nadzenci se setkával s nepochopením a nedůvěrou lidí. Museli tedy požádat o podporu další občany především z Písecka, Českokrumlovska, Prachaticka a Budjovicka. V roce 1990 došlo tedy ke shromáždění nadzenců v Hluboké nad Vltavou s cílem konečně napsat o historických skutečnostech, které se vztahovaly k oblasti jejich dějin. Hlavním důvodem jejich rozhodnutí bylo to, že u nás často docházelo k tomu, že se zkreslovala historická fakta a úmyslně se zatajovaly pravdivé skutečnosti. Dne 13. června 1990 se uskutečnila první schůzka a 19. června 1990 druhá schůzka spolku. Na těchto schůzkách byl určen směr, kterým se bude ubírat nový spolek a také jak se bude nazývat. Bylo dále rozhodnuto, že spolek by měl alespoň dvakrát ročně vydávat časopis s názvem „Obnovená Tradice“ Minimální roční příspěvek

⁶² Výbor HS Schwarzenberg. Historický spolek schwarzenberg – stanovy. Obnovená Tradice. 1990, 1

byl poprvé stanoven na 20 Kč ročně s tím, že studenti ani dle chodci tento příspěvek platit nemuseli. A protože vydávání časopisu neslo značné finanční náklady, byl vysloven souhlas, aby vedle žádného příspěvku posílali členové také dobrovolné příspěvky. Slavnostního zasedání spolku se zúčastnilo okolo 200 lidí.⁶³

Poté, co se vypracovaly stanovy spolku, tak byla odeslána žádost na Ministerstvo vnitra o registraci spolku. Dne 13. srpna 1990 byl spolek zaregistrován pod číslem VSP/1-2210/90. V té době bylo zaregistrováno 130 zájemců členství ve spolku.⁶⁴

3. 2 Stanovy historického spolku Schwarzenberg

Historický spolek Schwarzenberg je volným, nezávislým sdružením občanů, kteří se zajímají o jejich dějiny z hlediska jejich kulturního, hospodářského a sociálního vývoje a zejména pak o to, jakou roli v tomto procesu hrály jednotlivé osobnosti. Výsledkem by měla být nový etický přístup k této problematice.

Bohaté tradice, které v jejich dějinách existují, jsou zdrojem poznání minulosti, jsou však také inspirující pro naši současnost i pro vytváření nových hodnot v budoucnosti. Zaměření na osobnosti vyplývá z předpokladu, že to jsou právě oni, které pobízely lidstvo k boji za svobodu, sociální spravedlnost, náboženskou a rasovou toleranci. I z předpokladu nejvyššího lidského pozetilství i egoismu v dnešní době lze spatřit poučení.

Vycházejí z předpokladu, že přirozená potřeba ke sdružení těch, kteří mají podobné zájmy, by měla vytvořit společenství, kde by každý mohl rozvíjet své potřeby ku prospěchu celku. Zájmy v takovémto spolku budou samozřejmě rozličné, ve svém celku by však měly mít jednotící ideu jejich vzájemství v rámci budoucí sjednocené Evropy.

⁶³ REBAN, Jan. Historický spolek Schwarzenberg. Obnovená Tradice. 1990, 2

⁶⁴ MACAR, Václav. Vážení přátelé. Obnovená Tradice. 1992, 5

Spolek bude sjednocovat všechny, bez ohledu na věk a tedy i ty, kteří jsou pamětníky historických úloh osobností v různých jiných, ale i ty, kteří po dlouhá léta byli ovlivováni zcela opačnými tendencemi výkladu d jin. Základem činnosti spolku by měla být ziroce pojatá demokracie a humanitní ideály. Prakticky by se měl spolek zaměřovat na úlohu osobností v rozvoji základních odvětví jižních úch, na politické, kulturní i hospodářské vztahy jižních úch v rámci středoevropské oblasti. V nejzřetelnějším smyslu by tedy bylo možné hovořit o působení spolku na jakousi společensko-geografickou ekologii této oblasti.

Historický spolek Schwarzenberg by měl spolupracovat s ostatními spolky v jihozápadní části, které mají podobné cíle, jde zejména o Společnost A. Stiftera, Panevropskou unii, Společnost rakousko - československou, Rotary aj.

Členství:

Členem spolku se může stát každý občan, který má zájem o problematiku jižních úch, bez ohledu na státní příslušnost, politické názory i náboženské vyznání. Vková hranice není omezena. Členství může být úplatné a bezúplatné. Zvláštní skupinu úplatných členů vytváří pamětníci a zaměstananci rodu Schwarzenberg. O úplatném členství rozhoduje valné shromáždění. Členská základna je rozdělena do sekcí, jejichž počet a zaměření schvaluje valné shromáždění.

Základní sekce:

- 1) Historické postavení rodu Schwarzenberg a ostatních osobností v jižních úchách
- 2) Ekologie jižních úch, zejména pak lesnictví, rybářství a industrializace jižních úch
- 3) Publikační sekce a propagace spolku
- 4) Turistická problematika jižních úch
- 5) Jižní úchy a rozvoj přemýšlení a vědy

Představenstvo spolku:

Předseda spolku je volen na období dvou let valným shromážděním. Má svého zástupce a výkonný výbor, který je složen z představitelů základních sekcí, ze sekretáře, pokladníka a tří členů revizní skupiny, jeden člen výboru je povolen registrací členů řádných i nestátních. Nestátním doživotním předsedou spolku je kníže Karel Jan Schwarzenberg. Volba představenstva i výkonného výboru se provádí jednou za dva roky rovným a přímým hlasováním valného shromáždění, ke zvolení je zapotřebí 2/3 většina.

Hlavní povinnosti členů spolku:

Předseda:

Řídí spolková shromáždění i schůzky výkonného výboru a svolává a určuje termín tohoto valného shromáždění.

Místopředseda(ové):

Řídí činnost spolku, pokud tak nemůže činit předseda.

Úkoly ostatních členů výkonného výboru jsou dané jejich postavením a příslušností k jednotlivé sekci spolku. Sekce se mohou scházet zvlášť a vytvářet si vlastní program, který však musí být schválen valným shromážděním. Povinností řádných členů je zúčastňovat se akcí pořádaných spolkem a přispívat podle svých zájmů k činnosti spolku, získávat další členy.

Členské příspěvky:

Jsou řádné a dobrovolné. Řádné příspěvky se platí do roka ve výši stanovené valným shromážděním, a to do rukou pokladníka. Dobrovolné příspěvky jsou doručovány do rukou pokladníka a na konto ve státní spojitelnosti. Pokladník spravuje všechny finanční prostředky, o jejichž stavu podává zprávu valnému shromáždění, po schválení revizní komisí. Z finančních prostředků jsou hrazeny akce spolku, poštovné, náklady hrazené s propagací, se získáváním příspěvků do spolkové publikace, mohou být hrazeny také nutné výdaje zvaných přednášejících a jejich honoráře.

innost spolku:

Spolek vyvíjí svoji innost v sekcích, které pracují samostatn a o své innosti podávají zprávu valnému shromá0d ní 1x do roka. Spolek vydává informace pro lenstvo i zirá ve ejnost ve form sOBNOVENÁ TRADICE%o. Obnovená Tradice bude zdarma pro leny spolku a za úhradu pro ostatní zájemce. Obnovená Tradice je periodická pravidelná publikace. Mimo ádné publikace mohou být navrhovány leny spolku jako propaga ní a informa ní materiály. Spolek má sv j znak, který m 0e být pou0íván na spolkových dokumentech, razítku a spolkové vlajce. Místa sch zek valného shromá0d ní i sch zek výbor jsou ur ována p edsedou a mohou být m n na.

Rozhodování ve spolku:

žádné rozhodnutí, nebo návrh, který by spolek jakkoliv zavazoval, nem 0e spolek projednat bez souhlasu p edstavenstva, to musí záva0ná rozhodnutí projednat na valném shromá0d ní.

Zm ny stanov:

Tyto stanovy mohou být zm n ny na valném shromá0d ní, rozhodne-li o zm n dvout etinová v tzina p ítomných. Shromá0d ní musí být usnázení schopné, tj. musí se ho zú astnit nadpolovi ní v tzina len , i musí ke zm nám zaslat alespo písemné stanovisko. O zm n musí být ka0dý len vyrozum n 10 dn p edem.⁶⁵

3.3 Vývoj lenstva

První valná hromada spolku, která se konala v Hluboké nad Vltavou 12. íjna 1990, probíhala velice slavnostn . Dokonce byl osobn této události p ítomen Karel Schwarzenberg s man0elkou MUDr. Terezou ze Schwarzenbergu. Tato událost se konala ve spolupráci s hlubockým Mestským národním výborem a p í té p íle0itosti bylo Karlu Schwarzenbergovi ud leno estné ob anství. K lenství ve spolku bylo p íhlázeno 180 lidí. Dalzí sch ze se konala 12. íjna 1991 a v té dob ve spolku bylo ji0 350 len v etn n kolika cizinc . Spolek navíc v roce 1991

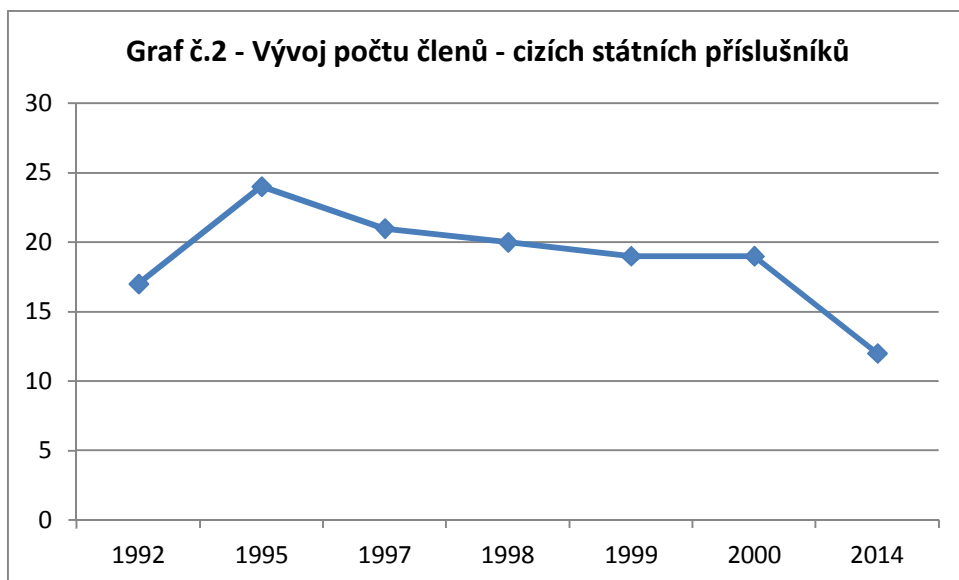
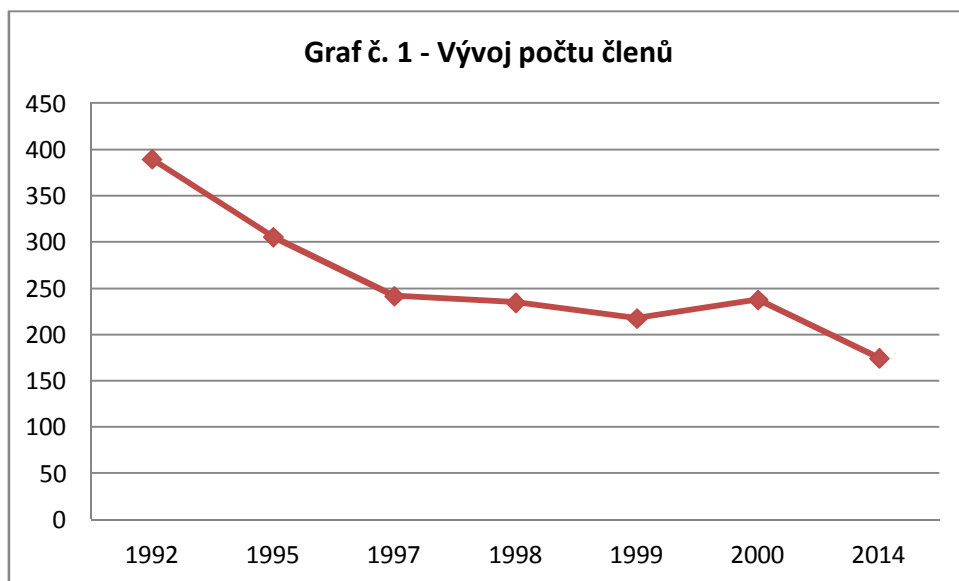
⁶⁵ Výbor HS Schwarzenberg. Historický spolek schwarzenberg – stanovy. Obnovená Tradice. 1990, 1

zajistil vydání zajímavé publikace s názvem *Stručné dějiny rodu kníat ze Schwarzenbergu*, kterou zpracoval člen spolku historik Jiří Zálaha. Po MUDr. Janu Rebanovi se předsedou spolku stal Ing. Václav Macar.⁶⁶ Zájem o členství ve spolku gradoval v roce 1992, kdy bylo zaregistrováno 380 členů, z toho 378 z ČR a dva ze SR. Dále bylo v tomto roce zaregistrováno celkem 16 cizích státních příslušníků, z toho 6 Němců, 2 Rakuzané, 3 Švýcaři, 2 Australané a 1 Francouz, Ital a Kanáčan. V dalších letech bohužel došlo k úbytku členů z důvodu odlišných vizí jednotlivých členů o možnostech dalšího vyvíjení spolku. V roce 1995 došlo ke stabilizování situace. S menšími výkyvy se členská základna neodchylovala od počtu 250 členů. V tomto roce mezi členy, kteří trvale žijí v zahraničí, jsou například i výjimky cizí státní příslušníci. Dvacetina z nich se narodili ve staré vlasti: v Rakousku 7, v Německu 5, ve Švýcarsku 7, na Slovensku 1, v Kanadě 2, z toho jeden v Torontu na východě a druhý na západě ve Vancouveru, v USA 1 a v Austrálii také 1. Největší mírou odpovědnosti nese předsavenstvo spolku, ne každý má ale volný čas. Každý musí pracovat ze svého domova, protože spolek nemá vlastní kancelář. Pouze pro schůzky předsednictva propůjčuje své prostory firma EM Grafika, kterou vlastní jeden z členů, kancelář. Členové předsednictva vykonávají své funkce zdarma, organizace si platí pouze profesionální újetní. Předsednictvo řídí valnou hromadu, která se koná každý rok, po dvou letech se volí nové předsednictvo a navíc dvakrát do roka se vydává časopis *Obnovená Tradice*. Dále pravidelně kontroluje společenské a kulturní akce. Po dohodě členů na valných hromadách připravuje poznávací zájezdy do České republiky i do zahraničí alespoň 1x ročně.⁶⁷

Na dvou grafech jsem chtěla ukázat vývoj členstva v letech 1992–2000. Jako zdroj informací jsem použila ročníky *Obnovené Tradice* od roku 1992–2000. Aktuální stav členstva, tj. v roce 2014, byl zjištěn od současných členů spolku. Počet členů spolku mezi cizími státními příslušníky vzrostl v roce 1995 a po tomto roce má klesající tendenci.

⁶⁶MACAR, Václav. *Vážení přátelé*. *Obnovená Tradice*. 1992, 5

⁶⁷MACAR, Václav. *Zamyšlení*. *Obnovená Tradice*. 2000, 22, s. 1

Šza ty následující roky se společně setkávají a již nezmění. Ti, kteří odešli, byli nahrazeni jinými členy, například výlety, exkurzemi, ale hlavně setkání jsou stálejší. Iniciátorem je nyní již předseda spolku, Mgr. Pavel Koblasa. Setkáváme se každým měsícem v jedné z eskobud jovických restaurací a krom místních příjždí členové nejen z nejbližšího okolí, ale i z Brna, B eznice, Prahy, Milevska nebo z Vimperka. Program těchto schůzek je neformální. Historický spolek Schwarzenberg Oje.‰

členy spolku najdeme především mezi přírodovědci, historiky, lesními hospodáři, bývalými schwarzenberskými zaměstnanci, ale i velkými milovníky

řumavy. Jsou to především lidé, kteří chtějí předávat dál své znalosti, zkušenosti a odkazy na jiho českou minulost. Lidé, kteří mají vztah ke Schwarzenbergům, ale i malebné jiho české krajiny nebo jejich předkové sloužili u Schwarzenbergů, byli s nimi nějakým způsobem spojeni, takže se rozhodli pokračovat v rodinné tradici. Některé z osobností členů Historického spolku Schwarzenberg Vám budou nyní představeny.⁶⁸

3. 4 Významné osobnosti

Ing. Václav Macar

Narodil se 7. 1. 1921 v rodině schwarzenberského lesního nadhájného. V letech 1932 - 39 studoval reálku v českých Budjovicích a na podzim roku 1939 začal studovat Vysokou školu lesnickou fakultu v Praze. Po uzavření vysokých škol vyzkoušel mnoho zaměstnání. Pracoval jako lesník, dlužník, figurant, praktikant a mluvil u schwarzenberského lesního editelství v Hluboké nad Vltavou. V letech 1941 - 43 vystudoval Vyšší průmyslovou stavební školu v českých Budjovicích. Po maturitě byl ihned nasazen na práci v Třebízi. Studia na Vysoké škole lesnické dokončil v roce 1947. V téže době nastoupil do funkce lesního asistenta a později lesního správce do služeb Zemského úřadu schwarzenberského majetku na lesním editelství v Horní Plané a na lesní správce ve Stouci. V roce 1950 byl přeložen k lesní kanceláři v českých Budjovicích, kde pracoval jako lesník a později jako vedoucí pracovní skupiny hospodářské úpravy lesů. V roce 1985 odešel do penze, jako důchodce zde ale pracoval nadále do roku 1990. Ing. Václav Macar je autorem řady zaměstnání odborných prací a příspěvků, zejména pak Studie o nejmohutnějších nebo jinak významných exemplářích smrku a jedle, především z horských oblastí jiho českého kraje. Ing. Josef Macar byl dlouholetým členem Historického spolku Schwarzenberg a stal se také jeho předsedou.⁶⁹

⁶⁸ Archivní fond Historického spolku Schwarzenberg

⁶⁹ Redakce HSS. Jiří Zálaha. Obnovená Tradice. 1991, 3

Jiří Zálaha

Narodil se v Pelhřimově dne 16. března. Dětství ale prožil v pohraničí na Šumavě, kde jeho otec byl členem finanční stráže. V roce 1938, kdy bylo pohraničí zabaveno Němci, se rodina usadila v Třeboni. Zde nastoupil na gymnázium, ale posléze byl totálně nasazen a studia tedy na střední škole dokončil až v roce 1945. Už jako student se zajímal o literaturu, historii a matematiku. Vnoval se také do hudby, což mu velmi pomohlo později při studování hudební sbírky v eskokrumlovském archivu. V roce 1945 začal s prací ve Schwarzenberském ústředním archivu v eském Krumlově a pracoval tam po celý život. S tímto archivem prošel i během reorganizace, přes Zemědělský lesnický archiv až do roku 1956, kdy se archiv stal pobočkou Státního archivu v Třeboni. Kdo Jiřího Zálaha zná, může potvrdit jeho pracovitost, píli a poctivost. A snad proto nás ani nemůže překvapit, když v jeho bibliografii najdeme více než 300 titulů, knižních vydání a článků. Zálaha se nespokojil s praktickými znalostmi, a proto v letech 1956–1962 dále vystudoval obor archivnictví na Univerzitě Karlově v Praze. Po úmrtí prof. Frantizky Navrátilové byl v roce 1971 jmenován vedoucím eskokrumlovské pobočky Státního oblastního archivu v Třeboni. V této funkci pracoval až do roku 1991, kdy odešel do důchodu. Na zkrácený úvazek ale pracuje v eskokrumlovském archivu. Tyto let práce v archivu pomohlo Jiřímu Zálahovi k rozšíření archivních fondů a následnému použití v publikační činnosti. Snad šťastný z dosavadních archivářů v eském Krumlově nebyl tak zkušený ve vyhledávání archiválií. Jiří Zálaha publikoval nejen u nás doma, ale také pod pseudonymem v cizině za totality, což bylo tehdy velmi odvážné. Velký zájem v cizině byl a je především o sv. toznámý hudební fond, o kterém Zálaha velmi často publikoval. Nejvíce se zabýval zemědělsko-lesnickou problematikou. Bibliografické záznamy jeho publikační činnosti svědčí o jeho neobyčejné píli a schopnosti využívat získané znalosti. Nepřekvapí také jmenování do různých redakčních rad. V roce 1990 se stal členem předsednictva Historického spolku Schwarzenberg.⁷⁰

⁷⁰NIKENDEY, Antonín. Jiřímu Zálahovi k sedmdesátinám. Obnovená Tradice. 1996, 13

PhDr. Ludmila Gregorová

Narodila se 21. března 1924 v Praze. Když jí byly dva roky, přestěhovala se společně s rodiči na myslivnu v Purkarcích, kde její otec sloužil jako schwarzenberský vrchní lesní správce až do roku 1945. V Purkarcích absolvovala základní školu a posléze začala studovat na gymnáziu Jana Valeriána Jirsíka v českých Budějovicích. Byla považována za dobrou a velice spolehlivou studentku. A nejenom to. Celý život byla hodná, starostlivá a nikdy neodmítla pomoc přátelům v nouzi. Gymnaziální studia zakončila maturitní zkouškou v roce 1943. Pracovala v lékárně svatého Huberta na Pražské ulici v českých Budějovicích. Po úspěšném vystudování farmacie pracovala v lékárně na Matky Boží ve Sternekově ulici téměř celý život. V lékárně se právě poznala se svým budoucím manželem PhDr. Arnozem Gregorou se kterým měla dceru Hanu. Bohužel po pěti letech manželství jejímu otci onemocněla a jeho manželka se o něj starala dalších 15 let. Když zemřel, bylo dceři Haně 16 let. Po smrti svého manžela měla Ludmila Gregorová pro svoji dceru a další blízké, se kterými trávila veškerý volný čas. Její sestra o ní říká, že i když byla v posledních letech jejího života hodně nemocná, tak i přesto byla velice statečná. Nestěhovala si a nepodléhala depresi. Naopak, jako členka předsednictva Historického spolku Schwarzenberg se do poslední chvíle snažila účastnit všech jednání a shromáždění a navíc vředycky přinesla pro své přátele ze spolku něco na ochutnání z její kuchyně. Když s ní její sestra naposledy mluvila, řekla jí: „Já jsem byla v mém životě zasloužitelná“.

PhDr. Ludmila Gregorová zemřela 18. března 1998 po nevyléčitelné nemoci.⁷¹

Ing. Josef Novák

Narodil se v Sedlci 3. října 1926. Po absolvování základní školy nastoupil na Vyšší lesnickou školu v Písku. V lesnickém odvětví působil na různých pozicích, po čemž pracoval v LZ Dolní Hvozd v Nových Hradech. Odtud byl přeložen jako hlavní inženýr na LZ Boubín ve Vimperku. Rozhodl se, že se přihlásí na lesnickou fakultu v Praze, kterou dokončil

⁷¹ MOHLOVÁ, Marie. Je smutno psát o Lídě in memoriam (L. Gregorová). Obnovená Tradice. 1998, 1

v roce 1963. Dále byl přeložen na poleší Lipka a byl jmenován zástupcem vedoucího správy pro třeboňskou obšinnost. V roce 1976 byl jmenován vedoucím lesní správy Borová Lada. V roce 1986 odešel v zedesáti letech do důchodu, ale i v n ěm byl Josef Novák stále velmi aktivní. Aktivně se zasazoval o vydání nového lesního zákona, zákona o myslivosti a přispěl k organizaci lesnického zkolství. Vykonával v důchodovém věku také funkci lesního hospodáře pro několik soukromých majitelů lesů v okrese Vysoké Mýto. Byl také veřejným, zastával po přechodnou dobu funkci tajemníka Mstského národního výboru ve Vimperku. Členové Okresního výboru českého mysliveckého svazu v Prachaticích ho zvolili za svého předsedu. Podílel se na vytvoření novely Zákona o myslivosti. Protože však byla v rozporu s návrhem ústředí Svazu, byl následně odvolán ze své funkce a nakonec přestal být i členem. V letech 1994 - 1996 vydával články v časopisu Myslivec. Mezi jedny z nejzajímavějších patří články, které se nazývají „Jak to bylo doopravdy“ Tyto články pojednávají o fungování myslivosti od doby první republiky až do 70. let. V témže časopise napsal také dva velice zajímavé články o rysech. Ve Vimperku otevřel Lesnickou poradenskou kancelář a dále se stal správcem arboreta Integrované střední lesnické školy ve Vimperku. V časopisu Čumava 1/92 v článku „Lesní majetek v Národním parku Čumava“ podal pohled lesního majetku v této lokalitě. Ing. Josef Novák byl od začátku členem Historického spolku Schwarzenberg a také často přispíval do časopisu Obnovená Tradice. Zasloužilý důchod prožil ve Vimperku, kde ho také lidé mohli nejčastěji potkat na schůzích myslivců a lesníků. Zemřel 17. října 1998.⁷²

Karel Šlavský (1937 - 2013)

Velice zajímavým zjištěním pro mě bylo to, že mezi členy spolku najdeme osobnost, která je celorepublikově známá, jde o Karla Šlavského. Nejvíce ho lidé znali z televizních obrazovek jako kolegu Jana Rosáka z pořadu Videostop nebo z dokumentárního filmu Hledání ztraceného času. Karel Šlavský je považován především za filmového historika, který se specializoval na zpravodajský film do roku 1945.

⁷² NIKENDEY, Antonín. Vzpomínka na nazeho člena Ing. Josefa Nováka. Obnovená Tradice 1999, 20

Narodil se v Lipnici nad Sázavou 28. ledna 1937. Film ho p itahoval již od dětství, a proto po základní škole studoval na filmové škole v jiho českých filmových studiu Barrandov jako asistent produkce a režie. Mezi jeho známá režijní díla patří Smrt si říká Engelchen (1963) nebo Kdyby tisíc klarinet (1964). Nejvíce jsme ho ale znali jako archiváře a filmového historika. Specializoval se nejen na tuzemský zpravodajský film do roku 1945, ale také na americkou grotesku.⁷³ V roce 2005 byl uveden do Dvůrky slávy při udělování cen Týty. Předsednictvem Masarykova demokratického hnutí mu byla udělena medaile T. G. Masaryka. Karel Šlavský byl ženatý s manželkou Květoslavou a byl otcem dvou dětí (Petra a Heleny). Po celý svůj život vyznával mravní hodnoty a obdivoval dobu první republiky. Zemřel 2. ledna 2013 v Praze.⁷⁴

Karel Šlavský byl členem HS Schwarzenberg a v roce 2010 se zúčastnil výroční valné hromady a přispěl promítáním a komentáři historických dokumentů.

3.5 Schůze, klubová a zájezdováinnost

Schůze se obvykle konají čtyřikrát až pětkrát do roka. Na schůzích se realizují výhledová opatření, dosavadníinnost, vyřizování korespondence, zajištění přednášek, komunikace s organizacemi a vydavatelskáinnost. Největším problémem spolku je především ekonomické zajištění publicistickéinnosti. Hlavním příjmem spolku jsou členské příspěvky a někteří členové navíc zasílají dobrovolné příspěvky navíc.⁷⁵

Myšlenky a zájmy Historického spolku Schwarzenberg nezůstaly bez povšimnutí. Kroužek Jihočechů v Litomyšli projevil zájem o spolupráci a následně se také stal kolektivním členem spolku. Další spolupráci navázali členové spolku s lidmi, kteří vydávali Hlubocký zpravodaj, časopis, který se vydává v Hluboké nad Vltavou každým pátkem a dodnes. Vzájemné přátelské kontakty udržoval spolek v roce 1995 například se Schwarzenberskou kancelář

⁷³ Životopisy. Zemřel Karel Šlavský. 2004. [online]. [cit. 2014-04-27]

⁷⁴ Wikipedia. Karel Šlavský. 2014. [online]. [cit. 2014-04-27]

⁷⁵ MACAR, Václav. Váření přátel. Obnovená tradice. 1992, 5

v Praze, se Schwarzenberskou lesní správou na Orlíku, se Schwarzenberským lesním editelstvím a archivem v Murau nebo se Schwarzenberskou ústřední kanceláří ve Vídni. Spolupráce se Schwarzenberskou dominiální kanceláří v Schenfeldu byla v jednání.⁷⁶

Členové spolku často jezdí na výlety a exkurze, ale podílejí se také na velice přínosné činnosti. Hned v prvním čísle časopisu Obnovená Tradice se píše o tom, že členové spolku vyvolali jednání o řešení nedostatku životně důležitých léků a s pomocí dr. Terezy Schwarzenbergové poslali zásilku léků do nemocnice v českých Budjovicích i do zdravotnického střediska v Hluboké nad Vltavou. Další zásilky došly jezdce ze Švýcarska a z Německa. Spolek se dále podílel na pomoci dětem z ekologicky postižených severních oblastech, které se zotavovaly na Písecku. Podobně se také snažili pomáhat dětem z Hlubocka. Navíc členové získávali zkušenosti díky komunikaci s rakouskými lékaři. Spolek také jednal společně s tehdy jezdce československým zahraničním ústavem o možnosti výstavby zařízení pro staré občany a bývalé krajany.⁷⁷ Další akce, na které byli přítomni členové Historického spolku Schwarzenberg, se konala dne 16. 1. 1993. Byla to oslava stoletého výročí založení schwarzenberské mateřské školy v Hluboké nad Vltavou. Účastnili se jí pan Ing. Macar, pan Kouba a paní Majerová. O historii školy od založení až po současnost hovořil pamětník M. Chvátal. Dále byly přítomny sestry řádu de Notre Dame a s nimi přijela i sestra Viktorie, která jako mladá dívka vypomáhala ve školce o prázdninách. V programu zazpívali a zrecitovali současní rodiče MŠ.⁷⁸ Ve dnech 2. - 4. března 1996 uspořádali členové Historického spolku Schwarzenberg historicky první poznávací zájezd do Murau. Prohlédli si například zvláštní dřevěný most, ojedinelý ve střední Evropě nebo zámek patřící Schwarzenbergům. Přivítal je dokonce sám Karel Schwarzenberg, který jim představil historii zámku, provedl je a nabídl jim pohostění. Na nádvoří potom proběhlo společné fotografování.⁷⁹ Dne 6. září 1997 se členové spolku vypravili na exkurzi do Národního parku Šumava. Vydali se na vyhlídku

⁷⁶ MACAR, Václav. Původní výročí Historického spolku Schwarzenberg. Obnovená Tradice. 1995, 12

⁷⁷ REBAN, Jan. Úvodem. Obnovená Tradice. 1990, 2

⁷⁸ PULCOVÁ, J. a CHVÁTAL, M. 100 let (mateřská škola Hluboká nad Vltavou). Obnovená Tradice. 1993, 7

⁷⁹ STAŇKOVÁ, Hana. Výlet do Murau. Obnovená Tradice. 1995, 12

z Tístoli níku. Poté se vydali na Trojmezí, kde se stýkají tři státní hranice (Česká republika, Rakousko, Bavorsko). Celou trasou je provázel Ing. Karel Kovařík, pracovník Správy NP Žumava. Dále pokračovali na Plechý, nejvyšší horu české části Žumavy a výlet zakončili u Stifterova pomníku nad Plezným jezerem.⁸⁰ Další výlet se konal 12. září 1998 na Boubín a do Povydí. Tato místa byla vybrána kvůli jejich vácnosti a významnosti pro členy spolku a také proto, že v roce 1998 uplynulo 140 let od vyhlázení pralesa. Účastníci výpravy obdrželi potvrzení o povolení vstupu do Národní přírodní rezervace Boubínský prales. Viděli například Krále smrků nebo došli až k tzv. šáma kuřce místu kde do 30. let 20. století stála lovecká chata, která byla po zestátnění boubínských lesů rozebrána a znovu postavena v zámecké obci v Hluboké nad Vltavou. Dále byli pohosteni v lovecké chatě v Mlynářovicích, kde byli hosty Lesního závodu Boubín a společně jim předložil editel a současně člen spolku Mgr. Ing. Miloslav Zevl. Putování pokračovalo přes Horní Vltavici, Borovou Ladu, Kvildu a Modravu do Povydí. Poslední zastávkou žumavského putování byla železná Pila na soutoku Vydry a Křemelné a prohlídka dvou vodních elektráren. Vodní elektrárny vzbudily velký zájem mezi členy spolku, takže zájem o prospekty byl velký. A není se tomu divit. Uvedená díla jsou vynikajícím dokladem podnikatelské odvahy a prozíravosti tehdejších majitelů.⁸¹ V roce 1999 se členové spolku, jejich přátelé a rodinní příslušníci vypravili na mnohem vzdálenější místo, uskutečnili výlet do Vídně. Navštívili Schwarzenberský palác a setkali se s panem Wolfgangem Wielandem, vrchním archivářem schwarzenberských archivů v Murau, s paní Marthou Weiss, sekretářkou hotelu ve Schwarzenberském paláci a s panem Ing. Dimitrijem Zourkem, pracovníkem Schwarzenberské ústřední kanceláře ve Vídni.⁸² Zajímavé schůzce se zúčastnil předseda Historického spolku Schwarzenberg dne 15. ledna 2000. V hostinci sJ Janat se totiž konala vůbec první ustavující valná hromada nového spolku VLTAVAN ECHY. Na tuto slavnostní schůzku byla pozvána redaktorka Hlubockého zpravodaje a členka předsednictva Historického spolku Schwarzenberg paní Alena Růžičková nebo Ing. Václav Macar, předseda HS Schwarzenberg. Spolek VLTAVAN ECHY sdružuje přírodní vltavanské spolky z Purkarc, Prahy,

⁸⁰ Výbor HSS. Zájezd do národního parku Žumava. Obnovená Tradice. 1997, 15

⁸¹ HORNÍK, Frantízek. Zájezd na Boubín a do Povydí. Obnovená Tradice. 1998, 18

⁸² RŮŽI KOVÁ, Alena. Výlet do Vídně. Obnovená Tradice. 1999, 20

Davle a Žit chovic a v prosinci 1999 byl přijat mezi mezinárodní vora ské asociace.⁸³ V dalších letech podnikli členové spolku zájezd na Orlicko, prohlédli si třebošský a eskokrumlovský archiv, oblast centrální Žumavy, železnorudsko, Kroměříž, procestovali severo-česká panství Schwarzenberg a jeli se podívat na zámek Schwarzenberg v Bavorsku.

3. 6 Pohled současné členské základny na Historický spolek

Celkem 12 členům Historického spolku Schwarzenberg byly rozeslány dotazníky s cílem získání informací o tom, jak dlouho jsou členy spolku, kdy do spolku vstoupili, z jakého důvodu, co je nejvíce na spolkové činnosti těží, kterých aktivit se nejraději účastní a co by naopak chtěli změnit a s čím jsou nespokojeni. Respondenti vyplňovali otevřené otázky, u nichž se mohli rozepsat podle libosti. Dotazník vyplnilo 6 mužů, 5 žen a 1 nepodepsaný/á.

Na úvod mě zajímalo, v jakém roce členové vstoupili do spolku. Zde uvádím jednotlivé roky a v závorce počet členů: 1990 (4), 1991(1), 1993 (1), 1996 (2), 2000 (1), 2005 (1), 2009 (1), 2010 (1)

Nejčastěji z důvodem pro do spolku jednotliví členové vstoupili, byl zájem o historii schwarzenberského rodu a jeho dějích, nebo měli někoho v rodině, kdo pracoval u Schwarzenbergů v minulosti (úředník schwarzenberské ústřední ústředny, lesník na Orlíku, zahradník apod.). Většinou se vyjadřovali velice kladně na adresu svých zaměstnavatelů. Jako těmi nejčastěji z důvodů respondenti uvedli, že se chtějí setkávat a navazovat přátelství s podobně zaměřenými lidmi. Jedna respondentka vstoupila do spolku v roce 1990 společně se svým tatínkem, takže také pokračuje v rodinné tradici, další byla pozvána jedním členem spolku. Jeden ze členů se přihlásil proto, že HSS se aktivně zapojuje do boje za zachování živých lesů na Žumavě a ve spolku je skupina lesníků, kteří jsou v tomto směru aktivní a přidal se k nim další člen, který pracoval 16 let na Boubíně, bývalém majetku Schwarzenbergů, jako lesník.

⁸³ MACAR, Václav. V Purkarcích jsme byli přítomni. Obnovená Tradice. 2000, 21

Nejvíce člen odpovídalo na tuhle otázku (aktivity spolku se nejraději účastní a co je nejvíce těží) nejraději, že se rádi účastní poznávacích exkurzí a setkávají se s milými lidmi s pozitivním vztahem ke Schwarzenbergům. Další důvody byly, že rádi přispívají do časopisu Obnovená Tradice. Dva členové ve svých dotaznících uvedli, že je velice těží besedy a přednášky.

V poslední otázce jsem chtěla naopak zjistit, jestli je něco, co členům ve spolku chybí, například co by si přáli změnit. Byla jsem velice mile překvapena, že velká většina odpovědí byla kladných, tedy, že jsou s chodem spolku a jeho aktivitami spokojeni, jen nemají dostatek času na zapojování se do jeho aktivit, což je mrzí. V některých odpovědích bylo uvedeno přání vytvořit webové stránky pro pana Řeháka, otevření vlastní internetové stránky HSS, získat sponzoring pro činnost spolku, větší platební morálka členů nebo zapojení většího počtu mladých lidí. Je velice zajímavé, že většina respondentů má spoustu jiných aktivit mimo spolek i v pozdějším věku a myslím si, že větší množství mladých lidí by si mělo vzít z jejich životní energie příklad.

4. ASOPIS OBNOVENÁ TRADICE

4.1 Vývoj časopisu Obnovená Tradice

Výsledkem práce spolku je především časopis Obnovená Tradice. Nechybí v něm fejetony, povídky, historiky a společenské rubriky. V časopisech je respektována kulturní, historická, odborná a společenská vřodnost. Postupem času byl časopis čím dál víc obsáhlejší. Pro porovnání první číslo časopisu z roku 1990 má 12 stránek, zatímco číslo 21 má již 64 stránek. V uplynulých letech i v současnosti se ukazuje, žeinnost spolku se dostává i do povědomí lidí ve vřnosti, což svědčí o velice dobré práci lidí, kteří spolku vřnují svůj volný čas a peníze.⁸⁴ V 6. ročníku časopisu Obnovená Tradice z roku 1995 se například píše, že zájem o časopis je trvalý a to jak mezi jednotlivci, tak i mezi různými organizacemi v České republice a v zahraničí. Mezi předplatiteli máme za adit kulturní - historická zařízení jako jsou muzea, archivy, dokumentační střediska, knihovny, ale i některé úřady a podniky.⁸⁵

4.2 Vývoj redakční rady časopisu Obnovená Tradice

1990 - 1992, OT . 1 - 6

T. Bílá, PhMr. A. Dřáková, MUDr. V. Skřivánková, B. Žtřpková, Ing. F. Horník, F. Kouba, MUDr. K. Kühnel, V. Kühnel, Ing. V. Macar, F. Malek, Ing. A. Nikendey, MUDr. P. Petr, MUDr. I. Ramez, MUDr. J. Reban, J. Zálaha, E. Majerová (red.)

1993 - 1997, OT . 7 - 15

T. Bílá, F. Kouba, Ing. V. Macar, Ing. A. Nikendey, J. Zálaha, E. Majerová (red.)

1997 - 1999, OT . 16 - 19

Ing. J. Jelínek, Mgr. P. Koblasa, Mgr. D. Ková, F. Kouba, E. Majerová (red.), Ing. A. Nikendey, A. Růžková, J. Zálaha

⁸⁴ MACAR, Václav. Zamyšlení. Obnovená Tradice. 2000, 22, s. 1

⁸⁵ MACAR, Václav. Příkladné výročí Historického spolku Schwarzenberg. Obnovená Tradice. 1995, 12

1999 - 2001, OT . 20 - 23

Mgr. P. Koblasa, F. Kouba, Mgr. D. Ková , E. Majerová (red.), PhDr. V. Ramez, Ing. A. Nikendey, A. R Ōi ková, J. Zálaha

2001 - 2003, OT . 24 - 27

Mgr. P. Koblasa, D. Ťmajclová, Mgr. D. Ková , E. Majerová (red.), PhDr. V. Ramez, Ing. A. Nikendey, A. R Ōi ková, J. Zálaha

2003 - 2008, OT . 28 - 37

Mgr. P. Koblasa, E. Majerová (red.), Ing. A. Nikendey, A. R Ōi ková, D. Ťmajclová

2008 - 2009, OT . 38 - 40

Mgr. P. Koblasa, E. Majerová (red.), Ing. A. Nikendey, D. Ťmajclová, Mgr. J. Kadlecová ⁸⁶

4. 3 Schwarzenberské asopisy d íve a nyní

Prvním schwarzenberským asopisem v bec byl sFurstlich Schwarzenbergsches Wochenblatt. Zugleich amtliches Lokalblatt der Konigl. Landgerichts . Bezirke Markbreit, Markt Stefl, Au bund Wiesentheid%o (Kní0ecí Schwarzenberský týdeník. Sou asn ú ední lokální list královských soudních okres Marktbreit, m styse Stefl, Aub a Wiesentheid.) Tento asopis vydávala Horethova knihtiskárna v Marktbreitu a majitel tiskárny F. Horeth byl vydavatelem i redaktorem. asopis byl vlastn v stníkem Schwarzenberského dominikálního vrchního ú adu ve Schwarzenbergu a sou asn i v stníkem královského zemského soudu pro uvedené soudní okresy. Vycházel pravideln jako týdeník od roku 1826 do roku 1860. Kdy0 pak patrimoniální ú ady p estaly být rozhodujícími orgány a jejich innost p ebírala postupn státní správa, nebylo ji0 pot eba takový asopis vydávat, a proto bylo v roce 1860 vydávání asopisu zastaveno. Poté nastalo dlouhé období, kdy nebyl vydáván Ōádný asopis.

⁸⁶ asopis Obnovená Tradice. 1990 . 2009, 1 - 40

Teprve po dokonění tzv. první pozemkové reformy, kdy skonila nejistota zamstnanc o jejich budoucnost, rozhodl Svaz eských úedník a z ízenc kníete ze Schwarzenbergu v eských Budjovicích o p íkro í k vydávání vlastního asopisu. Základním pilí em, o který se m l asopis opírat, byla staletá tradice schwarzenberského rodu a o zkuzenosti p edk , kte í na panství hospoda ili. Proto také nový asopis dostal název Tradice. Redaktorem v stníku se stal PhDr. Antonín Markus, editel schwarzenberského archivu v T eboni. Antonín Markus vtiskl v stníku punc odborného vedení, tak0e se asopis stal velice populárním jak mezi schwarzenberskými zamstnanci, tak i mezi zírokou ve ejností. Vycházel od za átku roku 1934 do konce roku 1938, kdy po obsazení pohrani ního území n meckou armádou muselo být vydávání zastaveno. V stník Svazu eských úedník a z ízenc sTRADICE%je jezt dnes velmi vyhledáván p edevzím r znými badateli kv li své odborné úrovni.

Nedlouho poté se za al v eském Krumlov vydávat asopis sSchwarz Grun%Byl to asopis, který vydávala administrativa tehdejšího vnuceného správce. Díky vále ným událostem bylo následn vydávání asopisu zastaveno, tak0e asopis nem l dlouhého trvání. Vycházel od roku 1943 do roku 1944. Po druhé sv tové válce trvalo dlouho, ne0 se poda ilo uvést velkostatky ve St edních Francích a v Rakousku do mírového stavu a provést reorganizaci válkou zni eného hospodá ství. V roce 1953 rozhodl JUDr. Jind ich Schwarzenberg o vydávání provozního asopisu, který byl nazván sBLAU - WEISSE BLATTER%(Modrobílé listy) a byl vydáván ty íkrát do roka. Redaktorem asopisu se stal bývalý lesní editel Antonín Tannich, který m l bohaté zkuzenosti s vydáváním knih a ro enek. Redakce byla podporována nejen zamstnanci, ale i penzisty, kte í asopisu výrazn pomohli. Tannich ukon il redak ní innost íslem 4 z roku 1955 a po n m práci p evzal PhDr. Ferdinand Andraschko, který redigoval asopis pouze do ísla 3 roku 1956. Dalším redaktorem se pak stal Josef Plematl ze schwarzenberské administrace ve Vídni.

Jako majitel, vydavatel a nakladatel asopisu jsou uvád ny schwarzenberské archivy v Murau. Od roku 1966 vychází sBlau . Weisse

Blatter% pouze dvakrát ro n , v0dy v ervenci a v prosinci. Od roku 1967 je asopis vydáván na k ídovém papí e a ob as se v n m objeví barevné fotografie. Od za átku roku 1970 se stal hlavním redaktorem Wolfgang Wieland. K dvacátému výro í vydávání byla vypracována bibliografie asopisu v rotaprintovém vydání a u p íle0itosti t ícátého výro í asopisu v roce 1982 byla vydána znovu celá bibliografie, tentokrát na k ídovém papí e. Obsahuje seznam jmenný, v cný a místní seznam.⁸⁷

4. 4 Obsahová struktura

V následujících ádcích bude rozebrán asopis Obnovená Tradice po obsahové stránce - na co jsou jednotlivá ísla zam ěna, kterým témat m se v asopise v nují nejvíce a na konci ka0dého ísla je dopln ěna informace o po tu p ísp vk .

íslo 1 . erven 1990

V úpln prvním ísle jsem nazla vypsané stanovy spolku s p íhlázkou ke lenství a v úvodním lánku pan Ing. Ji í Andreska, CSc. píze o významném 150. výro í Lesního a loveckého muzea v Hluboké nad Vltavou. V tomto ísle si m 0eme prohlédnout zajímavé reklamní ztítky na schwarzenberské slu0by a produkty (na Schwarzenberskou kyselku, zdravý pobyt na protivínském a t ebo ském zámku, pivovar v Sedlci pod Ka kem, zalo0ený v roce 1569, na své si p íjdou také milovníci piva Granát, který je léka sky doporu en). Dalzí lánek je v nován kní0eti Dr. Adolfovi a jeho manželce Hild a jejich vztahu s Bed ichem Machulkou, lovcem a preparátorem africké zv ě, který je doprovázel na jejich cestách po Africe v 1. polovin ě 20. století. Toto íslo má 6 lánk .

íslo 2 . prosinec 1990

V tomto ísle je zmín ěn pr b h první valné hromady HSS, konané 12. 10. 1990 v prostorách záme ku Ohrada. V roce 1990 uplynulo 50 let od zabavení Schwarzenberského majetku gestapem, a tak se pan Ji í Zálaha

⁸⁷ NIKENDEY, Antonín. Schwarzenberské asopisy d íve a nyní. Obnovená Tradice. 1993, 7

rozhodl sepsat lánek o pr b hu zabavování a následném osudu majetku po roce 1945. Jeden z dalzích lánk je upomínkou na 100. výro í narození JUDr. Adolfa Achwarzenberga, autorem lánku je pan Antonín Nikendey. Toto íslo má 11 lánk .

íslo 3 . erven 1991

íslo uvádí velice zajímavý lánek od Anny Kubíkové, který tená m nastíní historická fakta o Schwarzenbercích a Ro0mbercích. Bo0ena Vejzická se rozepisuje o svých vzpomínkách na d tství na Orlicku. V asopise si m 0eme prohlédnout lo ské fotografie ze setkání len spolku na loveckém záme ku Ohrada a Hedvika Kalistová píze o svém d de kovi, který pracoval ve slu0bách Jana Adolfa I. Proto0e sama provádím na zámku Hluboká, zaujalo m , 0e paní Kalistová zde také pracovala, a rovn 0 i v nedaleké Alzov jiho eské galerii. Zákon . 143 z roku 1947 je hlavním tématem lánku od Josefa Nováka. Zabývá se tedy restitu ními zákony. To je téma, které zajímá turisty v pr b hu prohlídek zámku na Hluboké nejvíce. Zájem o innost HSS projevili také studenti gymnázia J. V. Jirsíka z eských Bud jovic a slíbili p isp t n kterými lánky. Toto íslo má 12 lánk .

íslo 4 . prosinec 1991

V tomto ísle nechybí historické téma Ji ího Zálohy. Ten píze o tragickém honu kní0ete Adama Frantizka ze Schwarzenbergu, který byl nez astnou náhodou post elen císa em a jeho blízkým p ítelem Karlem VI. a následn na následky svého zran ní zem el. Anna Kubíková se v nuje takté0 historickému tématu a to Schwarzenberg m, kte í spo ívají v hrobce v kostele sv. Víta v eském Krumlov . Zmín na je zde také unikátní hrobka srdcí na tém0e míst . Vlasta Knorová upozor uje ve své eseji na z historického a emeslného hlediska velice cen nou sbírku heraldických tapiserií, které m 0ou vid t návzt vníci Hluboké. V záv re ném medailonku se tená dozví n co bli0zího o Ing. Václavu Macarovi, nástupci MUDr. Jana Rebana. Toto íslo má 14 lánk .

Íslo 5 . červen 1992

Toto íslo je zajímavé článkem od Jiřího Zálchy, který píše o Paulině ze Schwarzenbergu, rozené z Arenbergu, která uhořela při pléši v Paříži. Článek popisuje události v této tragické věci. Také se z článku dozvíme, že císař Napoleon si s kněžnou několikrát zatančil, než vypukl povstání. Ing. Václav Macar zrekapituloval dosavadní činnost HSS. Paní Marie Rázeová, roz. Šterná, vzpomíná na svého tatínka a své diletství prožitě na Hluboké. Ing. Dr. Frantizek Pizta popisuje osobní velice kladné zkušenosti ze služeb u Schwarzenbergu. Čtenáři si mohou přečíst o Fondu lékařské pomoci (Medical Helpline Foundation), který byl v roce 1990 založen MUDr. Theresou, kněžnou ze Schwarzenbergu, která se stala jeho předsedkyní. Jiří Zálcha a heraldik A. F. J. Karlovský se zabývají likvidací majetku orlických Schwarzenbergů a vzpomínkou na dvě slavné bitvy v českém erbu, bitvu u Raabu a u Lipska. Toto íslo má 15 článků.

Íslo 6 . prosinec 1992

Prosincové vydání obsahuje článek s názvem „Zlaté české ručičky“, který informuje o elektrikáři Janu Dvořákově, který přišel na Schwarzenberské farmě Mlýnská v Keni, kde měli Schwarzenbergové dokonce svoji elektrárnu a vodárnu. Restaurátorka textilu Daria Dožková se ve svém zajímavém článku zmíní o restaurování ohroženého plesového oděvu Pauliny ze Schwarzenbergu. Další článek se zabývá otázkou, která byla mnohdy předmětem sporů mezi historiky. Schwarzenberský znak zdobí v pravém dolním rohu hlava Turka, kterou klove havran nebo krkavec. Ing. Ctirad Rakuzan tvrdí, že jde o krkavce ze dvou druhů. První je ten, že havran by nemohl klovat tureckou hlavu nabodnutou na kůl po bitvě v roce 1598 u pevnosti Raab, protože není masožravec, ale býložravec. Na rozdíl od něj krkavec dává příděl masu. Živí se především mrzinami a je známé, že vyhledával na bojzích padlé. Druhý druh, pro který jde o krkavce a ne havrana je takový, že německy je krkavec Rabe nebo Kolkrabe, takže slovo je zvukově podobné s českým i německým jménem města Raab. Naopak havran se německy jmenuje Saatkrabe. Antonín Nikendey píše na závěr

tohoto ísla o 150. výroí loveckého záme ku Ohrada. Toto íslo obsahuje 21 lánk .

íslo 7 . erven 1993

V tomto vydání je nejobsáhlejší lánek od A. Kubíkové o hrobkách Schwarzenberg , kde pochovávali své zesnulé jez t p ed zalo0ením Schwarzenberské novogotické hrobky blízko rybníka Sv t u T ebon . Dále je v tomto ísle zmi ována historie a n kolik zajímavostí o nejvyzzí ho e Blanského lesa Kleti, jako0 i lánek, který pojednává o vzniku a vývoji Schwarzenberských asopis . Do teme se o významných 0ivotních výro ích HSS, o návzt v britského prince Charlese na zámku v eském Krumlov nebo o plavb d eva na řumav . Zdrojem informací pro tento p ísp vek se stal historický pr zkum LZ Boubín z roku 1964. Ji í Záloha píze o majetku Schwarzenberg v N mecku a v Rakousku a v asopise najdeme i vzpomínku na kní0ete Jana Nepomuka ze Schwarzenbergu. Toto íslo obsahuje 14 lánk .

íslo 8 . prosinec 1993

V osmém ísle se m 0eme do íst o Viktoru Cibulkovi, autorovi elektrárny na farm v Africe, dozvíme se více informací o lesmistru Josefu Johnovi, Janu Nepomukovi ze Schwarzenbergu a preparátorovi zv e Karlu Vondrázkovi. Nejvíce m zaujal text, který pojednává o archivních fondech schwarzenberských velkostatk , které se nacházejí v Murau. Tento text p elo0il A. Nikendey z originálu W. Wielanda. V podobném lánku se zabývá A. Kubíková historií Schwarzenberského úst edního archivu v eském Krumlov . Na konci tohoto vydání jsou zmín né dopisy od tená asopisu s blahop áním do Nového roku. Toto íslo obsahuje 18 lánk .

íslo 9 . erven 1994

A. Nikendey s E. Majerovou nám v tomto ísle p edstaví novou knihu Poslední na Hluboké od F. X. Havlí ka, která v rn mapuje 0ivot posledního p edstavitele hlubocko - krumlovské v tve Schwarzenberg , Dr. Adolfa

Schwarzenberga. Další články od A. Nikendeyeho nám blíže představí Jindřicha Schwarzenberga, bratrance Dr. Adolfa Schwarzenberga, který byl společně se svým bratrem Josefem Schwarzenbergem posledním mužským potomkem hlubocké větve rodu. Jiří Záhoda píše o dalších významných osobnostech rodu – Janu Adolfovi II. ze Schwarzenbergu a jeho manželce, kněžně Eleonore rozené z Liechtensteinu. Jeden z dalších článků nás seznámí s tématem, které se v časopisech vyskytuje v hojném množství – myslivost. Tentokrát navštívíme panství Práznice. Dlouhou ves na přelomu 18. a 19. století, kde se dozvíme o počátku a rozvoji lesnictví v tomto revíru. Toto číslo obsahuje 14 článků.

Číslo 10 . prosinec 1994

V úvodu čísla nalezneme zprávu z páté valné hromady HSS, která se konala 29. 10.1994 na loveckém zámečku Ohrada. Jiří Záhoda ve svém příspěvku popisuje Schwarzenbergy a jejich život na eskokrumlovském panství. Na podobné téma reaguje Anna Kubíková se svým článkem o etapách vývoje eskokrumlovského hradu a zámku od 16. století. Závěrem tohoto čísla tvoří medailonek od A. Nikendeyeho o Norbertu Křelívi ze Zakzova (1712 - 1775), který byl nejvyšším knížecím schwarzenberským lovčím. Toto číslo obsahuje 8 článků.

Číslo 11 . červen 1995

Na prvních stránkách najdeme článek s nadpisem „Dopis od protinočce“, který napsal z Austrálie Zdeněk Mazanec, člen HSS a odběratel časopisu. Druhým článkem příspěvek Bob Moravec, další člen spolku, který žije v Kanadě. Příznivci heraldiky si přijdou na své při čtení článku „Dědictví erbovní svatnice na chodbách eskokrumlovského zámku“ od Anny Kubíkové. Nejenom o věcech z historie se můžeme dočíst v tomto čísle. Jana Pulcová podává zprávy ze Schwarzenberské mateřské školy v Hluboké nad Vltavou. Jako další osobnost jihočeského lesnictví je zde představen Antonín Švadlena z Hluboké nad Vltavou. Na konci časopisu vybral V. Macar zábavné anekdoty ze schwarzenberských slouček. Toto číslo obsahuje 16 článků.

íslo 12 . prosinec 1995

V tomto ísle se na začátku dozvíme o významné události HSS, publikovaném historickém výročí. členové spolku navštívili panství Murau a během této cesty si prohlédli středověký most Evropy. Další články se zabývají například Obou zlaty v oblasti Kazperských Hor a zabráněním devastaci nedotčených částí Žumavy, je zde doporučená kniha spisovatelky české zlechty od Vladimíra Votýpky, F. Nedbal popisuje historii vesničky Purkarec a spolku Vltavan a příznivci koní a psů se dozví detaily o prvním poválečném paraforním honu v letech. Toto íslo obsahuje 17 článků.

íslo 13 . červen 1996

V prvním článku tohoto ísla píše A. Nikendey o vedoucím lesnickém personálu na panství Vimperk v letech 1720 . 1785 a historik J. Ramez ve druhém článku vzpomíná na schwarzenberského archiváře prof. Josefa Hanesche. Postavení a rekonstrukce budovy hlubockého železného mostu je dalším zajímavým tématem tohoto ísle. Rok 1996 byl také významný pro státní zámek Hluboká nad Vltavou, protože došlo k jeho kompletnímu osvětlení a dále D. Kovář ve svém zajímavém článku mapuje historii hlubocké plovárny. Převážná část tohoto ísle je věnována genealogii rodu Palek a jejich přínosu pro Schwarzenbergy, kterou se zabýval potomek rodu Raimund Paleczek. Na závěr časopisu redakce vypisuje významná životní výročí členů HSS. Toto íslo obsahuje 16 článků.

íslo 14 . prosinec 1996

V tomto ísle nás zaujal článek o oslavách 500. výročí založení města Hluboká nad Vltavou, na které přijel i sám Karel Schwarzenberg. Schwarzenberským hraničním kamenem mezi hlubockým a třebovským panstvím se vnuje archivář D. Kolář. O vrchním lesnickém správci V. Hirshovi (1887 . 1959) se píše v dalším medailonku, protože právě on se zabýval výzkumem zidlatky v Plezném jezeře a v roce 1955 v nově založené části svých sbírek Lesnickému a mysliveckému muzeu Ohrada. Schwarzenbergové se prosadili i v oboru pivovarnictví a o jednom z pivovarů

(v Protivín) píže A. Kolafová. Nejvíce m však zaujalo pomrn kontroverzní téma o tom, jestli kácet stromy na Ťumav zasa0ené k rovcovou kalamitou nebo nikoliv. Josef Jelínek ale i dalzí auto i, kte í p isp li v jiných íslech svými lánky, se shodují na tom, 0e by se m la situace vy ezit zásahem lov ka. V tzina autor jsou lesníci, tedy lidé, kte í se v lese pohybují jako doma, ale podle mého názoru by se k situaci m li vyjád it i biologové a ekologové. P ece jenom být lesníkem nemusí nutn znamenat, 0e dané problematice rozumím i po odborné stránce. Toto íslo obsahuje 18 lánk .

íslo 15 . erven 1997

První lánek je v novaný krumlovskému hospodá skému radovi Arnoztu Mayerovi (1764 . 1837). A. Mayer p edevzím propagoval nové metody v zem d lském hospoda ení na Ťumav . Jednou z dalzích významných osobností, o které zde píže A. Nikendey, byl Ing. Dr. Frantizek Pizta, který p sobil jako lesník ve Velechvín a na Hluboké. Za átkem zedesátých let na sebe upozornil odbornými lánky, a tím si získal i dobré jméno mezi odbornou ve ejností. O za átcích Alzovy jiho eské galerie v Hluboké nad Vltavou píže A. Nikendey a J. Tichá informuje o 60. výro í eskobud jovické hv zdárny. Alzova jiho eská galerie je významným p ínosem pro kulturní a um lecký rozvoj ji0ních ech a nep ímo podporuje turistický ruch. Dále je v tomto ísle naplánovaný zájezd len spolku do Národního parku Ťumava a V. Kolafová nám p edstaví historii a vývoj schwarzenberského cukrovaru v Protivín . Toto íslo obsahuje 18 lánk .

íslo 16 . prosinec 1997

V tomto ísle A. R 0i ková informuje o valném shromá0d ní HSS na záme ku Ohrada a J. Vovesný píže o hospoda ení na lesním majetku Karla Schwarzenberga a jeho srovnání p ed rokem 1993 a po tomto roce. Najdeme zde rodinné vzpomínky od R. Paleczka a H. Koydla. J. Zálaha je autorem velice zajímavého lánku z rodinné kroniky Schwarzenberg v roce 1911. O svém d tství ve Zlivi píže B. K í0ová a J. Guth - Jarkovský vzpomíná

nekrologem na svojí matku Helenu Guthovskou. Toto číslo obsahuje 14 článků .

číslo 17 . červen 1998

Toto vydání je v nově historickým tématu. J. Záloha se zabývá velice významnou událostí pro Schwarzenbergy . dobytí pevnosti Raab v roce 1598 hraběm Adolfem ze Schwarzenbergu. V obsahu najdeme část besedování s Ing. Nováčkem o kanadském Vancouveru a Otto Paleczek (1904 . 1986) barvitě vypráví svému vnukovi o pytláckých příbězích. Ctirad Rakusan přibližuje atmosféru ztvanice na zámku na panství v Třeboní. Toto číslo obsahuje 19 článků .

číslo 18 . prosinec 1998

V tomto čísle najdeme vzpomínky R. Paleczka, B. Vejzického a J. Pince. Předmětem vzpomínek je nadhajný Adolf Essl z Nové Pece, dědeček Josef Kazpar a osudy členů rodiny Píchovy. editel třeboňského archivu PhDr. Václav Ramez se zabývá významem Frantizky Palacké pro tento archiv. Byla jsem velice překvapena, když jsem se dočetla, že Palacký v tomto archivu studoval a měl velice rád Třeboň . Poznanky, které zpracoval v knize Dějiny národa českého v dějinách a na Moravě, našel právě zde. V. Macar nám přibližuje atmosféru podzimního honu na zámku Hluboká v roce 1998 a V. Janda se rozepisuje o tom, jak se odehrával poátku 20. století v Hluboké nad Vltavou. Vydání doplňují informace z redakční rady, jubilea členů HSS a zápis z devátého setkání spolku 3. 10. 1998 v Hluboké nad Vltavou. V neposlední řadě zde najdeme recenze na zajímavé knihy. Toto číslo obsahuje 23 článků .

číslo 19 . červen 1999

V ročníku X. si můžeme přeíst podrobný článek o Boubínsku s popisem vodních toků, proudů a lesních dějin od lesního odborníka Ing. Miroslava Vaňky CSc. Dále zde nalezneme smutné oznámení o úmrtí ústařky pivovaru v Protivíně a pracovnice lesního závodu Rokytnice

Hopfingerové, rozené Lencové. Velice zajímavé pojednání napsal J. Neumann o době 2. světové války, kdy jezci chodili i. Faci i byli známí především v 18. a 19. století. Nechtělo se jim pracovat, poslouchat nadíženě a byli to v tziinou pijani nebo propuzt ní v zni. J. Celetka napsal velice živou a úsměvnou historku, která se mu stala, když jel přes oboru z Poněvíc do Vítěna. Setkal se tam s liliputánem. J. Neumann popisuje práci lidí v lesích na Žumavě v zimě, proto se nechal inspirovat zimou roku 1999, která byla velice tuhá. V tomto čísle se nachází i stručný obsah 2. vydání časopisu Blau Weisse Blatter. Nechybí zde také recenze na zajímavé knihy. Jedna z nich (Kronika žumavských hvězd, 1998) vypráví o osudech lidí komunistického zla v 50. letech. Toto číslo má 24 článků.

Číslo 20 . prosinec 1999

Toto číslo obsahuje genealogickou tabulku pro tři generace rodu Štěrba, kteří pracovali ve schwarzenberských službách. Toto vydání připomíná zaniklé lesní ojeznice dvěma články - Arnoztovská lesní ojeznice a Lesní ojeznice v oblasti schwarzenberského editelství Hluboká. F. J. Špek napsal velice zajímavý článek o historii granátnické gardy na Hluboké a V. Ramez ve svém článku Schwarzenbergové v nazič zemích, popisuje životy a přínos jednotlivých členů rodu až po Jana Adolfa II. Schwarzenberga. Dalším historickým článkem je příspěvek J. Zálaha, kde se vztahem Schwarzenbergů k panovníckému rodu v prvních letech 18. století nebo M. Horníková, která popisuje historii Schwarzzenberského paláce ve Vídni. Právě Vídeňská tato významná budova se stala cílem výletu, kterého se členové spolku zúčastnili v tomto roce. Na konci čísla najdeme program 10. valné hromady HSS. Toto číslo obsahuje 20 článků.

Číslo 21 . červen 2000

Ročník XI. přináší velice zajímavá témata. například historii chovu medvědů na zámku v Českém Krumlově, zastávku císařských manželů Frantizka I. a Marii Augusty v Píztíně při jedné ze svých cest nebo povídání o výskytu krovce na Žumavě, o kterém se rozepisuje Ing. Frantizek Horník, pracovník Ministerstva životního prostředí. Dne 15.1. 2000 se konala první

valná hromada nového volebního spolku Vltavaneč, který začal úzce spolupracovat s HSS, a členové spolku nesměli chybět. S. Kalkuzová vzpomíná na 50. výročí úmrtí JUDr. Adolfa Schwarzenberga a na své si přijdou i milovníci lovu při čtení článku o dávných honech na černou zvěř v okolí Hluboké. Velice působivý článek o arcibiskupovi a kardinálovi Bedřichu Schwarzenbergovi, nejmladším bratrovi Jana Adolfa II. Schwarzenberga, který byl známý svou zálibou ve vysokohorské turistice. Toto číslo obsahuje 24 článků.

číslo 22 . prosinec 2000

V úvodu najdeme zamýšlení předsedy spolku Ing. V. Macara nad deseti uplynulými lety spolku, přednesené na 11. valné hromadě dne 7. 10. 2000. Nejvíce mě v tomto čísle zaujal podrobný popis obrazu od malíře J. B. Lampiho, který namaloval posmrtný portrét Pauliny ze Schwarzenbergu, manželky Josefa Jana Schwarzenberga. V tomto roce členové HSS podnikli exkurzi do Litomyšle. Ing. P. Hofman, kastelán zámku Hluboká, napsal článek z rodinného života knížete Adolfa Josefa Schwarzenberga během Vánoc. O nucených pracích tereziánských v zámku ve Staré obou v Hluboké nad Vltavou píše J. Topka. Toto číslo obsahuje 22 článků.

číslo 23 . červen 2001

Žumavský plavení kanál je prvním článkem tohoto vydání. S výstavbou započal Jan Nepomuk Schwarzenberg ve 2. polovině 18. století a dokončil ho jeho syn, Josef Jan Schwarzenberg. Další příspěvek pojednává o černé zvěři květovské obory, která sousedí s milevskými lesy. Byla založena prvním představitelům mladší rodové větve, Karlem Filipem Schwarzenbergem. Žumavský autor J. Neumann píše o útrapách cestování v 19. století. V roce 1846 trvala cesta z Vídně do Prahy 37 hodin. Tentýž autor nás seznamuje s perlou rodokvětní v jihozápadních úžlabích a její záchranou, která sahá až do 16. století. Jiří Neumann je také autorem článku o hospodářském radovi F. X. Horském (1801 - 1877). Archivářka Mgr. Kubíková přispěla obsáhlým článkem o historii lékárny v Českém Krumlově. J. Zálaha se v tomto čísle rozepsal o závěrečném životě rakouského

romantického básníka a spisovatele Adalberta Stiftera, rodáka z Horní Plané na Lipensku. Je nám zde představen výrobek, který proslavil zumavské dílny v údolí. J. Fencel rozebírá status estetického obchodnictví u Schwarzenbergů. Estetické obchodnictví v Louně bylo udrženo Janem Adolfem II. Schwarzenbergem. Toto číslo obsahuje 26 článků.

Číslo 24 . prosinec 2001

Na obálce tohoto čísla najdeme rodinnou hrobku Schwarzenbergů v zámeckém parku u Orlíku nad Vltavou. Na úvodních stranách se nacházejí fotografie z valné hromady HSS dne 6. 10. 2001. J. Kadlecová a D. Šmajdlová přispěly svým referátem o chystané exkurzi členů spolku do Státního oblastního archivu v Třeboni a D. Šmajdlová vzpomínala na již uskutečnou exkurzi na Orlicko. Nejzajímavější články napsala A. Kubíková a pojednává o Schwarzenberské nadzemní hrobce srdcí v kostele sv. Víta v Českém Krumlově. Další příspěvek, který upoutal pozornost, pojednává o rezbách, kteří pracovali na úpravě unikátních interiérů hlubockého zámku. Historicky laděný je článek od J. Zálohy, který se zabývá povodem Schwarzenbergů, kteří se psali ze Seinsheimu. V. Macar napsal přírodovědný článek o boubínském „Králi smrku“, u kterého bylo dendrologickým zetřením v roce 2001 zjištěno stáří 440 let, výška 57,60 m a obvod kmene 5,08 m. Toto číslo obsahuje 29 článků.

Číslo 25 . červen 2002

První studie nás zavede do zumavské Modravy, kde vznikla první továrna na přípravu ozvučeného dříví. Autor vysvětluje, které dřeviny se nejlépe hodí pro výrobu hudebních nástrojů. Studie M. Chromého nás seznámí s Karlem VI. Schwarzenbergem a jeho přínosem pro vývoj evropské heraldiky 20. století. M. Chromý nám připomene medailonek Ferdinanda českého z rýmska, od jeho smrti uplynulo 115 let. Byl to stádozvědecký profesor, novinář, spisovatel, autor české gramatiky a jiných učebnic. J. Neumann napsal příspěvek na téma zumavské lokálky (Kájovské trati) a D. Šmajdlová se vrací k výletu členů HSS do oblasti centrální Čumavy. Toto číslo obsahuje 19 článků.

íslo 26 . prosinec 2002

M. Chromý lánek, který se nazývá Legenda zvaná Ji í Kristián Lobkowitz, v nuje tomuto aristokratovi, který tragicky zem el na automobilové závodní dráze Berlínského okruhu p ed 70 lety. A. Nikendey ve svém zajímavém lánku píze o tom, 0e v pr b hu 19. století se pytláctví nev novali jen mu0i, ale také 0eny, a v tomto ísle se dále dozvíme n co víc o rechlich. Sama jsem tento název slyzela poprvé v 0ivot . Jde o dva kryté mosty, jeden v eském Krumlov a druhý v Leno e. eskokrumlovská rechle m í zhruba 100 m a je dokladem kvalitní tesa ské práce z konce 18. století po nedávné rekonstrukci. J. Neumann se zabývá p vodem mocného rodu Vítkovc , který vládl v echách po ty i století. Schwarzenbergové byli nejenom vynikající hospodá i, ale zajímali se také o blaho oby ejných lidí. V roce 1843 se Jan Adolf II. Schwarzenberg zaslou0il o rozzí ení prostor ve zkole v Piztín , která ji0 z kapacitních d vod nevyhovovala a o ní0 pojednává lánek od V. Vondry. V. Macar studuje výskyt medv d na schwarzenberských panstvích na Źumav . V tomto ísle je popsán pr b h 13. valné hromady HSS a velice d le0ité oznámení o tom, 0e asopis Obnovená Tradice bude mít poprvé své webové stránky. Toto íslo obsahuje 25 lánk .

íslo 27 . erven 2003

Mezi prvními lánky najdeme pojednání od J. Neumanna, které se zabývají ob0ivou lidí na Źumav v d ív jzích letech. Rozzí ený byl zejména chov dobytka, p stování lnu a tkalcovství. Archivá Mgr. Pavel Koblasa v tomto ísle píze o Schwarzenberských objektech na Hluboké (fara, ú ední d m na nám stí, byty kní0ecích ú edník atd.), Schwarzenberských dr0avách v severních echách a o historii schwarzenberské myslivny Líz u Tochovic. P íb hem schwarenberského ov áka Frantizka Volfa (1857 . 1921), který byl velice schopným hlída em stád v okolí Hluboké, píze V. Vondra. V tomto ísle si lenové spolku p ipomenou smutnou událost, úmrtí Ing. Miroslava Va ka, jednoho z p edních lesních odborník . Ani v tomto ísle nesmí chyb t témata, týkající se myslivosti . odst el zv e na krumlovském panství za období 1726 . 1897, vycpaný poslední medv d

z rukopisu V. Špatného nebo zpráva o stavu zvěře na panství Krumlov do roku 1780. Zajímavými články popisují M. Král, D. Kovář a L. Štejník. Ve svých studiích se zabývají životopisem kastelána ze Schwarzenberské hrobky, poštovní a založením hlubockého hradu a historií a současností loveckého zámečku na Boubíně. Číslo obsahuje 27 článků.

Číslo 28 . prosinec 2003

O další články s mysliveckou tematikou nepřijdou jená i ani v prosincovém čísle. Na lesníka Frantízka Malečku vzpomínají členové redakce, vývoj lesa u Ptačího Hrádku popisuje pohled na lesní hospodaření na eskokrumlovsku v 1. pol. 19. století (počet tvrdého a měkkého dřeva, druhy lesních porostů apod.). Dále je na stránkách tohoto čísla doporučena obrazová publikace od Jaromíra Zumra ml., který nám objektivně popisuje krásy přírody a zejména zvěře. O Střední a Východní lesnické škole v Písku a o tom, jak získávají mladí budoucí lesníci zkušenosti a v domovské příze J. Neumann. Z. Sternberg píše o hradu, který byl založen v roce 1242 nad Sázavou a je zároveň jeho domovem. O přátelských vztazích mezi Schwarzenbergy a Pernými v prvních dvou desetiletích 19. a 20. století píše P. Koblasa a je zde také připomenuto výročí 300 let od úmrtí Ferdinanda Eusebiuse ze Schwarzenbergu. Další historické téma otevírá M. Král o posledním pohřbu ve Schwarzenberské hrobce. Zájemce o kynologii nejvíce potěší články od M. Krále o slavnostním zahájení zkoušek loveckých psů. Toto číslo obsahuje 31 článků.

Číslo 29 . červen 2004

Vydání začíná recenzí na knihu o místopisu a historii zumavské vesnice Dobrá, která leží několik kilometrů od Volar. Byla vydána v roce 2003. Článek M. Chromého pojednává o genealogii a původu rodu Bojků Dohalských z Dohalic, jejichž členové stále jezdí dojíždět. Mou pozornost zaujala báseň, která byla vydána v novinách Věstník z jihovýchodních částech roku 1857 u příležitosti svatby Adolfa Josefa Schwarzenberga a jeho manželky kněžny Idy z Liechtensteinu. A. Růžičková pátrá po zakladateli ZOO Ohrada u Hluboké, kterým byl Frantízek Janovský, a popisuje druhy zvěře chované

v ZOO v pr b hu let. V tomto ísle najdeme také pozvánku na zájezd k pramen m Vltavy na Ťumav a nesmí chyb t ani recenze knih (Výlety za zajímavostmi eskokrumlovska, Kalendárium kulturních osobností Ťumavy a Chodska, Pozumavské pivovary, Enycklopedie myslivosti, Rybníká ství na T ebo sku, Karel I. Filip kní0e ze Schwarzenbergu). láněk s nadpisem Kv tovská obora tená m blí0e p iblí0í myslivost a obornictví na panství Orlík z historického pohledu. Toto íslo obsahuje 31 láněk .

íslo 30 . prosinec 2004

Prosincové íslo za íná lánkem o první lesní zkolce, která byla zalo0ena ve Zlaté Korun . Toto íslo zaujme zajímavou obrazovou p ílohou, kde je schwarzenberský výu ní a pasovací list Václava Sykuly z roku 1811, vydaný na panství Postoloprty a p edvedený na výstav v imelicích. Vážníví tená i si mohou vzít inspiraci z recenze na knihu Tenkrát na Ťumav , kde jsou fotografie z let 1929 . 1939. M. Král informuje o otev ení nového muzea a návzt vnického centra v T eboni. Expozice se nazývá sT ebo sko . krajina a lidé% Dalzí zajímavá událost se konala v tomto roce v imelicích, kde prob hla výstava Klubu p átel p írody a tradic myslivosti. Obsáhlý p ehled zámek a rezidencí schwarzenberské primo a sekundo genitury p ípravil Mgr. P. Koblasa. Zajímavou osobností se zabývá H. Ramezová . Sidonií Nádhernou (1885 . 1950), kterou obdivoval básník Reiner Maria Rilke, její celo0ivotní p ítel. Toto íslo obsahuje 23 láněk .

íslo 31 . erven 2005

M sto T ebo postavilo pomník Jakubu Kr ínovi z Jel an u rybníka Sv t v T eboni v ervnu 2004. J. Kadlecová p ípomene medailonkem Vojt cha (Adalberta) Lannu a jednu z nejznám jzích kucha ek historie Magdalenu Dobromilu Rettigovou. Desatero lesních p íkázání nalezneme v ervnovém ísle. Tato p íkázání jsou ulo0ena v ohradských muzejních sbírkách. V. Vondra p íbli0uje návzt vu kn 0ny Eleonory z Lobkovicz v roce 1736 v kostele na Dobré Vod . Recenze na nové knihy p edstaví V. Vl ek, D. Ťmajclová a A. R 0i ková. R. Paleczek napsal sv j láněk k výro í 350 let od doby, kdy Schwarzenbergové vstoupili do ech a Jan Adolf I. jako první

panství koupil Tebo v roce 1660. Na závěr časopisu přizpůsobíme předsednictvo informace pro členy spolku. Toto číslo obsahuje 31 článků.

Číslo 32 . prosinec 2005

Smola i, kteří se zabývali v dřívějších časech t Obou pryskyřice, jsou tématem prvního článku. Smola ení je považováno za velice nezetné a často p i n m docházelo k znehodnocování dřeva a k narušení stability porost . Proto je u nás i v zahraničí striktně zakázané. Prosincové vydání pokračuje článkem od Jiřího Topky, o Janu Topkovi, vrchním zahradníkovi u Schwarzenberg . Další osobností, o které se v tomto čísle přizpůsobíme, je Damasius Deworezky, muž, který významně ovlivnil architekturu hlubockého zámku p i jeho t etí, konečné p estavb . Byl také architektem Schwarzenberské hrobky a jiných stavebních podnik . Deworezky byl nejvýraznějším architektem, který se zasloužil o tvář jeho eské architektury druhé poloviny 19. století. J. Kadlecová vypisuje zážitky, které zažili členové HSS p i své cestě po severo eských panstvích Schwarzenberg . Na konci výbor HSS informuje o zápisech ze schůzí předsednictva HS Schwarzenberg a redakce vypisuje inzertní články pro členy spolku. Toto číslo obsahuje 27 článků.

Číslo 33 . červen 2006

P. Koblasa napsal článek zaměřený na prince Edmunda (1860 . 1938), syna knížete Jana Nepomuka II. Schwarzenberga, který byl považován za černou ovci rodiny. Oženil se s ženou z oelezničské rodiny, trpící duševní nevyrovnaností a upadl do dluh . V tomto čísle jsou napsány tři biografie (Vzpomínky na mého otce Josefa Fryce ve sloužbách Schwarzenberg , Knížecí zahradník Rudolf Vácha a Hubert Havránek . spisovatel a vychovatel d tří prince Felixe ze Schwarzenbergu). Spolkový výlet na Lomec je vykreslen v příspěvku od Z. Jirán a Ing. Marty Bernardové. Další místem, kam členové spolku zamířili, se stal rodový zámek Schwarzenberg v Bavorsku. Návštěva neunikla ani místnímu tisku. Milovníky památek potěší článek o p řevážně stavb . loveckém zámečku Karlov nedaleko imelic, který vlastnil hraběcí rod Bissinger . Výbor HSS

informuje o zápisech ze schůzí předsednictva HS Schwarzenberg. Toto číslo obsahuje 23 článků.

číslo 34 . prosinec 2006

Myslivecká témata v letním vydání zastupují články Fací i (Ing. C. Rakuzan), Vánoce se srnečkou (M. Laztovková) a Jelení zvěř v historii Čumavy (Ing. Adam Jirsa). Vývoj mysliveckého plánování od 17. po 18. století je popsán v článku od I. Roška. Nejvíce mě zaujal příspěvek od D. Čmajclové Schwarzenbergové a jejich kladný vztah k divadlu, článek o Waltrově hrobce u červeného Dvora od A. Kubíkové nebo Představba hlubockého zámku od J. Kadlecové. Walter Prosper (1839 . 1841) byl nejmladším synem kněžny Eleonory z Liechtensteinu a Jana Adolfa II. Schwarzenberga. Přes jeho brzké smrti ve dvou letech dodnes obestírají dohady mnoha lidí, ale není prokázáno, že by byl pád na hlavu způsoben cizím zaviněním. RNDr. Jan Zahradník se rozhodl přispět do tohoto čísla článkem o souasném stavu ohledně kalamičního stavu a o dohodě představitelů Čumavy . J. Rybák a V. Vlček potvrdí přínivce numismatiky příspěvkem o schwarzenberských tolarech. Toto číslo obsahuje 28 článků .

číslo 35 . červen 2007

Na začátku časopisu se nachází dendrologický článek o Johnovu soupisu dřevin na Krumlovsku z roku 1837. V tomto roce pořádali členové spolku výlet s kolo Těboň . Prošli se po hrázi rybníka Rožmberk, poslechli si přednášku o chovu ryb, prošli se k Bertiným lázním a byli se podívat u kostela sv. Jiljí. Předposlední zastávkou byla Schwarzenberská hrobka a výlet ukončili posezením ve známé rybí restauraci Čupina. Z. Jiráček informuje o stavebním vývoji Zátčova domu, místu, které mají členové spolku v oblíbených místech pro neformální setkávání. V roce 2007 uplynulo 100 let od povýžení Hluboké nad Moravou a M. Král přiznává o dalších výročí . uplynulo 130 let od postavení schwarzenberské hrobky. Erb rodu Schwarzenberg je předmetem studia rovněž M. Krále a nechybí zde ani popsané vydání časopisu Blau . weisse Blätter 2006 . 2007. Na poslední stránce jsou zápisy ze schůzí HSS. Toto číslo obsahuje 25 článků .

íslo 36 . prosinec 2007

E. Zochová zp ístupnila na za átku asopisu Oivotopis Antona Nikendeye (1887 . 1961), publikovaný jeho synem v roce 1985. Schwarzenberské pivovary na severu ech jsou tématem pro J. Fencla a A. Frélicha aj. Kadlecová p ipomene Karla Klostermanna, nejvýznamn jzího a nejznám jzího spisovatele Ťumavy. V tomto ísle se do teme n co víc o pen Onictví u Schwarzenberg , malebné obci Pon zice a D. Ťmajclová, E. Majerová a J. Kadlecová informují o pr b hu konference v nované nové knize sSchwarzenbergové v eské a st edoevropské kulturní historii%o. V p edváno ním ísle nechybí ani historická témata . Felix Schwarzenberg, p ezdívaný rakouský konstitu ní Richelieu%oslavný len rodu, který se stal rakouským ministerským p edsedou (1800 . 1852), a cesta jeho bratra Jana Adolfa II. Schwarzenberga s Eleonorou z Liechtensteinu do Anglie na korunovaci britské královny Viktorie. lenové spolku byli hosty Spolku p átel T ebon a dostali od nich pozvánku na Slavonicko. Dalzí výlet je zavedl na rakouský hrad Hardegg, který pat í man0elce Karla VII. Schwarzenberga, a odsud se vydali na Znojensko do malovaného sklípku Ťatov, kde prob hla degustace vín. E. Majerová informuje, 0e v hotelu Záviz v Hluboké nad Vltavou se konala valná hromada spolku, které se zú astrnilo 67 len a 6 host . Toto íslo obsahuje 25 lánk .

íslo 37 . erven 2008

Pojednání o hlubockém h bitov , kde jsou pochováni Janovský, Cibulka, Bezina a rodina Heyrovských, nás p ivede k zamýzlení nad tím, kolik osobností spojených se Schwarzenbergy le0í na h bitovech v ji0ních echách. J. Tichá píze o významné návzt v Sira Nicolase Wintona v eské republice, který p ijel na pozvání Václava Havla a Karla Schwarzenberga. P. Ju ík rozebírá osobnost a Oivot jednoho z nejschopn jzích Schwarzenberg . Jana Adolfa II. V tomto roce prob hla výstava v loveckém záme ku Ohrada, kde byly vystaveny fotografie z loveckých cest po Africe, které podniknul JUDr. Adolf Schwarzenberg se svojí man0elkou Hildou a fotografem Bed ichem Machulkou v letech 1929 - 1939. Toto vydání obsahuje dva lánky spojené s rybníká stvím . první

napsala Mgr. J. Kadlecová a píše v něm o knižním rybníkářství na Třebosku v dobách minulých, V. Vlček napsal lánek novodobjší - Nové rybníky založené správou schwarzenberského rybářství v roce 2006. O vánočních prohlídkách na zámku v Třebosku a ústředí len spolku informuje J. Kadlecová. Významné výročí připomene tená m I. Víceň - 150 let od založení Boubínského pralesa. M. Král píše článkem o schwarzenberských pivovarech. Po roce 1924 Schwarzenbergové vlatnili pivovary ve městech Louny, Protivín, Třeboš, Český Krumlov, Vimperk, Černá, Postoloprty, Lovosice, Chýnov a Smečno. Toto číslo obsahuje 28 článků .

Číslo 38 . prosinec 2008

A. Kubíková popisuje zlatou svatbu u Schwarzenberg , která se konala v roce 1907. Knižka Adolf Josef Schwarzenberg a kněžna Ida po padesáti letech společného života obnovili manželský slib. U příležitosti svatby se konaly tři velkolepé hostiny na zámku Hluboká. Fotografie z jejich zlaté svatby zdobí i obálku tohoto čísla. Nejvíce mě zaujal lánek od E. Majerové o zmrzlině , která nesměla u Schwarzenbergů na stole chybět a o její výrobě . členové spolku si udělali exkurzi na železnorudsko a předhřívají Šumavy - navštívili hrad Velhartice, Černé jezero, vrch Pancíř 6 km od železné Rudy, zámek Chudenice, který po 700 let patřil Černínům a kde je provedla sama kastelánka zámku. Dále se byli podívat na vodní hrad Švihov. D. Šmajclová sepsala ohlédnutí za valnou hromadou, která se konala 10. 10. 2008 v restauraci ZOO Hluboká. Zúčastnilo se 61 osob, z toho 54 členů . Zásadní vliv Schwarzenbergů na hospodaření na Šumavě je tématem článku od J. Vovesného. Toto číslo obsahuje 32 článků .

Číslo 39 . červen 2009

Mgr. P. Koblasa se zabývá výskytem ložisek stříbra a dolování uhlí na jednom ze schwarzenberských šlechtických panství . Mzec v údolí v Rákovnickém kraji. členky spolku se ohlédly za výletem, který se konal 11. 9. 2008 do oblasti panství Murau. Společně navštívili lázeňské město Bad Ischl, kde stojí císařská vila. Toto místo je známé především také proto, že se zde císař František Josef I. seznámil se svojí

budoucí manželkou císařovnou Sissi v roce 1853. Další zastávkou byla rybářská farma v Murau. Samozřejmě nesmela chybět návštěva zámku Murau, který dodnes patří Schwarzenbergům. Rok 2009 byl významný pro ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga a hlubocký zámek, protože právě ten se stal místem setkání ministrů zahraničních věcí ze států Evropské unie. Na Dr. Jiřího - Gutha Jarkovského, stálého zaměstnance ve schwarzenberských službách, vzpomínají jeho blízcí Jiří Guth a Dana Seidlová. P. Juřík píše ve svém pojednání o Schwarzenbercích a o rakouském rodu Liechtenstein a jejich spojení. Toto číslo obsahuje 19 článků.

Číslo 40 . prosinec 2009

Mgr. A. Kubíková připomene 700 let od založení městského Krumlova a o jeho spojení Schwarzenberg s ním. Prosinčové číslo přineslo rozhovor Václava Vlčka s Jaroslavem Rybákem o postavení schwarzenberského rodu na jihozápadě a významu orlické schwarzenberské sekundogenitury pro zdejší kraj. Památce posledního schwarzenberského archíváře a historika Jiřího Zálohy (1926 - 2009) se vnuje ve svém příspěvku PhDr. Václav Ramez. Rodinné historie zastupují články Vzpomínky na Prázily Blanky Marezové, Moji předkové ve službách knížecího rodu Schwarzenberg Ireny Stolařkové. J. Šonka píše o stavu kory Vyšavské před narazením lesní úpravou vichřicemi, korysem a potom v letech 1859 - 1920. Na podzimní valné hromadě v roce 2009 bylo přítomno 56 členů a 7 hostů. Toto číslo obsahuje 25 článků.

Číslo 41 . červen 2010

P. Koblasa píše o lovosickém dominiu na přelomu 18. a 19. století, Pavel Juřík uvádí také knihu Schwarzenbergové v české a středoevropské kulturní historii a D. Šmajclová se zabývá poválečnou proměnou divadla v českých Budjovicích. Historický spolek Schwarzenberg se v tomto roce prezentoval výstavou v eskobudjovické v dědečské knihovně. R. Paleczek vnoval genealogii členů rodiny Nikendey Ing. Antonínu Nikendeyovi k jeho 90. narozeninám. K článku jsou připojeny dvě fotografie . otce a

prad da A. Nikendeye. O výstav kv tin na t ebo ském zámku se rozepisuje M. Král a na záv r íslo najdeme zápis ze sch ze HS Schwarzenberg. Toto íslo obsahuje 31 lánk

íslo 42 . prosinec 2010

íslo 42 je výjime né p edevzím proto, 0e je v n m dopodrobna popsána významná a slavnostní událost pro vzechny leny HSS i jeho p íznivce. V roce 2010 to bylo p esn 20 let od jeho zalo0ení. Dne 2. íjna 2010 prob hla jubilejní valná hromada a pro tuto slavnostní p íle0itost bylo vybráno velice zvláztní místo . schwarzenberský sál t ebo ského zámku. Ka0dý ze len dostal pam tní list jako p ipomínku této události. Zú astnilo se 72 len , z toho 4 ze zahrani í a estná uznání p evzal Ing. A. Nikendey a MUDr. Jan Reban. Velice zajímavý výlet podnikli lenové v tomto roce. Spole n se vydali na Vítk v Hrádek, z jeho0 vrzku je nádherný výhled na Lipenskou p ehradu. Po cest si prohlédli architektonicky zajímavý a v echách unikátní kostel sv. Tomáze. Historické téma se nachází i v tomto ísle. J. Kadlecová p íze o zakladateli orlického majorátu Karlovi Filipovi I. Schwarzenbergu, který jej získal v roce 1802. Toto íslo obsahuje 26 lánk .

íslo 43 . erven 2011

P i etb prvních lánk se tená i dozv dí n co víc o výstav historie aloun ní od M. Krále a ve vydání asopisu Blau Weisse Blätter, ze kterého bylo pojednání p evzato, si p ipomenou malby skotského dvorního malí e Schwarzenberg Johna George Hamiltona, který se specializoval na lovecké scény a kon . Pozorní turisté v dí, 0e jeho d m s pam tní deskou stojí blízko t ebo ského zámku, kde Hamilton nej ast ji pracoval. Dalzí malí , který je spojen se slu0bou u Schwarzenberg a o n m0 vyzel medailonek v tomto ísle, byl francouz Charles Louis Philippot, který byl spíze krajiná sky zam en. J. Kadlecová sepsala p ísp vek o Janu Nepomuku Neumannovi (zvaném svatý Jan Prachatický), eském katolickém misioná i, tvrtém biskupu filadelfském a rodákovi z Prachatic. V roce 1921 byl pape0em Benediktem XV. svato e en, proto0e zázra n uzdravil malého chlapce. V eských Bud jovicích je po n m pojmenováno Biskupské gymnázium J. N.

Neumanna nebo hospic Sv. J. N. Neumanna v Prachaticích. Jan Smolka, CSc. otevírá lesnickou tematiku. Dále sledky odlesnění na Žumavě v roce 1917 a v Rakousku po 1. světové válce. Toto číslo obsahuje 27 článků.

Číslo 44 . prosinec 2011

Toto číslo znovu rozvíjí otázku, zda pomoci Žumavě v boji proti kůrovci nebo nikoliv dáváma články, jeden napsal Radomír Mrkva s názvem Sjeďte na Žumavě jezť o ochranu přírody jako druhé je prohlášení samotných členů Historického spolku Schwarzenberg k situaci na Žumavě. T. Sterneck vytvořil recenzi na nově vydanou knihu, která popisuje farní správu na třebovském panství v počátcích schwarzenberské éry. Nejvíce mě zaujaly články o schwarzenberských domech v českých Budjovicích, Marradasových památkách na Hluboké nebo o vedoucích úřednících na schwarzenberských panstvích. Z. Knezová nás vzpomínkou zavede do tvrže Kestany, která též byla v majetku Schwarzenbergů, a došlo k jejímu opravení. Drobné památky jihoněmeckých neujdou Jiřímu Cukrovi, konkrétně schwarzenberský mezník u Ohrazení na Ledenicku. Smutnou skutečností je, že snad nejvíce u nich se setkáváme s jejich pozkozováním. Toto číslo obsahuje 25 článků.

Číslo 45 . červen 2012

Jan Ziegler napsal článek o zajímavé osobnosti a představiteli orlické tvrze Schwarzenbergů Karlovi VI. Schwarzenbergovi a Libuze Homerové si vzpomene na dlouholetého třebovského archiváře Antonína Markuse (1886 - 1968). Ten prokázal velkou oddanost schwarzenberskému rodu a odvedl poctivou a svobodnou práci pro třebovský archiv. Mě zaujalo především to, že to byl právě on, kdo inicioval založení časopisu Svazu českých úředníků a zřízenců knížectví ze Schwarzenbergu a jeho zásluhou časopis v letech 1934 - 1938 pod názvem Tradice vycházel. J. Kadlecová uvede ve svém článku osobnost, která je jistě známá všem jihuňme. Josef Hardtmuth (1758 - 1816), průmyslník a stavební reditel knížectví Liechtensteina. V českých Budjovicích založil továrnu Kohli. Josef Hardtmuth. Toto číslo obsahuje 19 článků.

íslo 46 . prosinec 2012

První lánek, který napsala A. Kubíková, pojednává o Marii Eleonore Windischgrätzové, rozené Schwarzenbergové. Svět posledních Rožmberků je nadpis dalšího článku od Tomáze Sternečka. V tomto čísle nesmí chybět ani články, které jsou plné vzpomínek. Osobní vzpomínka na poválečná léta, Jak jsme pletli v pralese, Ing. Vlastimil Němec nebo Letní setkání. J. Kadlecová se na konci čísla rozepsala o valné hromadě spolku v eskobudovickém archivu. Toto číslo obsahuje 20 článků.

5. ZÁVĚR

Právě jsem se chtěla ve své bakalářské práci vnovat Schwarzenbergům z historického pohledu, jejich genealogii a osobnostem, ale to, co mě přivedlo k práci, bylo sepsáno již předem, a tak jsem se rozhodla, že se budu věnovat v této části své práce vnovat především Historickému spolku Schwarzenberg. V tomto spolku je spousta lidí, kteří i přes časovou vytíženost vnují peníze, čas a energii chodu spolku, organizaci, vydávání časopisu a svým způsobem přispívají velkou měrou i k zachování tradic v různých věvěch. To s jakou energií a entuziasmem pracují pro spolek je obdivuhodné. Svými články v časopisu nám poskytují zajímavé informace. Od roku 1990 pokračují ve vydávání časopisu, který byl vydáván již zaměněnancem Schwarzenberg.

V úvodní kapitole jsem se snažila popsat, čím se bude má práce zabývat, motivy mé práce, prameny a metody. Ve druhé kapitole jsem chronologicky popsala jednotlivé významné představitel schwarzenberského rodu v jeho historii. Mým hlavním zájmem bylo zabývat se jednotlivými oblastmi vlivu Schwarzenbergů na jihozápadní region. Když se člověk prochází po typické jihozápadní romantické krajině, najde zde rybníky, hrady, zámky s jejich parky, pivovary, myslivny a typické kamenné schwarzenberské dvory, vyvstane mu na mysli otázka, kdo tato díla vytvořil. Žádná jiná krajina v české republice není tak romantická a melancholická zároveň. Schwarzenbergové zkrátka vtiskli této krajině osobitý a nezaměnitelný ráz. Málokdo si bohužel v dnešní době uvědomuje, že Schwarzenbergové nejsou jen šlechtici, kteří vlastnili velké majetky a byli jedním z nejbohatších rodů, ale byli to především lidé, kteří dokázali pečlivě spravovat svůj majetek a zároveň byli schopni se i postarat o blaho svých zaměněnanců. Dalšími rodiny, které nedávají význam pro tento region (Rohmerkové, Eggenbergové aj.), ale význam rodu Schwarzenbergů, je podle mého názoru nejpodstatnější. V poslední části této kapitoly jsem přidala medailonky vybraných významných osobností, které byly spojené se Schwarzenbergy.

Ve druhé kapitole bylo mým cílem popsat založení HS Schwarzenberg a jeho historický vývoj, dále jsem se v novala strukturu členské základny a grafickou analýzou jsem chtěla znázornit, jak se počet členstva v průběhu let změnil. Bohužel informace o členské základně končí rokem 2009, další informace o počtu členů se mi nepodařilo zjistit. Součástí druhé kapitoly je také dotazníkový průzkum, ve kterém jsem dostala od respondentů velice zajímavé odpovědi na mé otázky. V jedné z podkapitol jsem se v novala autobiografii vybraných osobností spolku, jednou z nejznámějších byl pan Karel Šlaskavský. Na závěr jsem v podkapitole rozebrala spolkovou činnost.

V poslední kapitole byla rozebrána jednotlivá čísla časopisu Obnovená Tradice. Čtení jednotlivých výtisků bylo velice zábavné, protože jsem se dozvěděla spoustu užitečných a zajímavých informací, které mohu využít při průvodcovské činnosti na zámku Hluboká.

Cílem mé práce bylo připomenout jeden ze spolků jižních Čech, které pomáhají udržovat tradice pro dnešní společnost a nejen to, snaží se ukázat, že bychom si měli vážit naší minulosti. V minulosti můžeme najít osobnosti, které dělaly svou práci dobře a poctivě, a které by nás mohly svým způsobem inspirovat. Svým časopisem a připomínkami z dob minulých nám ukázaly, že i přesto, že Schwarzenbergové nepocházejí z Čech, v tuzina z nich se starala o svůj majetek mnohem lépe než mnozí Čechové. V tuzina lidí by si z nich mohla vzít příklad. Téma této práce bylo pro mě také výzvou, protože se jím ještě nikdo nezabýval, a proto doufám, že se mi podařilo Historický spolek Schwarzenberg představit v dobrém světle.

V tuzina článků v časopisu Obnovená Tradice se zabývá historickými tématy, osobnostmi rodu, ale také zaměstnanci, na jejichž práci se mnohdy bohužel zapomíná. Přede vším oni mají velký podíl na fungování provozu schwarzenberského dominia. V hojném množství jsou zde zastoupena myslivecká a přírodovědná témata. Velice milé je také to, že v těchto kašdém vydání si členové mohou vzpomínat na členy spolku v jejich biografii.

Články informují o schůzích, redakční činnosti, spolkové činnosti, valných hromadách apod. Každý rok členové spolku pořádají výlety a exkurze na

zajímavá místa v české republice i v zahraničí spojená se schwarzenberským rodem.

Na závěr bych chtěla ještě dodat, že všechny metody vyjmenované v první kapitole . diachronní, deskriptivní, analytická, pr zkumná, biografická . byly v práci použity.

6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Prameny

Archiv Historického spolku Schwarzenberg. Jeremiázova 4, eské Bud jovice.

Archiv Státního zámku Hluboká nad Vltavou Státní zámek Hluboká nad Vltavou (pr vodce zámekem a jeho expozicemi). Hluboká nad Vltavou: Národní památkový ústav

Literatura

BEZECNÝ, Zden k, GAŽI, Martin a PUTNA, Martin. Schwarzenbergové v eské a St edoevropské kulturní historii. eské Bud jovice: Národní památkový ústav, územní pracovizt v eských Bud jovicích, 2008.

HANESCH, Josef a RAMEŠ, Václav. *Karel I. Filip kní0e Schwarzenberg: polní marzál*. eské Bud jovice: Veduta, 2003. ISBN 80-903-0406-0.

HAVLÍ EK, F. X. Poslední na Hluboké: kní0e Adolf II. ze Schwarzenbergu, 1890-1950. Vimperk: Papyrus, 1994. ISBN 80-857-7617-0.

HERRE, Franz. Marie Luisa: Napoleon byl její osud. Praha: Ikar, 1997. ISBN 80-720-2139-7.

JU ÍK, Pavel. Jiho eské dominium. Praha: Baset, 2008.

KOVÁ , Daniel a KOBLASA, Pavel. M sto jménem Hluboká. Rudolfov: Jelmo, 1997. ISBN 80-86829-03-0.

LENDEROVÁ, Milena. Tragický bál: Őivot a smrt Pavlíny ze Schwarzenbergu. Praha: Paseka, 2004. ISBN 80-718-5657-6.

OURODOVÁ, Ludmila. Schwarzenbergové 1615-1789: primogenitura 1790-1950. eské Bud jovice: Národní památkový ústav, územní odborné pracovizt v eských Bud jovicích, 2009. ISBN 978-80-85033-15-1.

OURODOVÁ, Ludmila. Schwarzenbergové: primogenitura 1790-1950. eské Bud jovice: Národní památkový ústav, územní odborné pracovizt v eských Bud jovicích, 2009. ISBN 978-808-5033-250.

PALECZEK, Raimund. Die Modernisierung des Grogundbesitzes des Fürsten Johann Adolph II. zu Schwarzenberg: Beispiel einer deutsch . tschechischen Symbiose in Südböhmen im Neoabsolutismus 1848 . 1860. München: N. G. Elwert, 2009. ISBN 978 . 3 . 7708 . 1326 - 1

TR KA, Miroslav a RULÍŔEK, Hynek. Zámek Hluboká. eské Bud jovice: ATIKA, 1997.

Periodikum

Obnovená Tradice. eské Bud jovice: Historický spolek Schwarzenberg, ro níky 1990 . 2012.

Online zdroje

Wikipedia. Karel áslavský. 2014. [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z WWW:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_%C4%8C%C3%A1slavsk%C3%BD

Životopisy. Zem el Karel áslavský. 2004. [online]. [cit. 2014-04-27]. Dostupné z WWW: <http://zivotopisyonline.cz/zemrel-karel-caslavsky-filmovy-historik-z-videostopu/>

7. SEZNAM OBRÁZK

- 1 Sídlo Historického spolku Schwarzenberg
- 2 asopisy Obnovená Tradice
- 3 Státní zámek Hluboká nad Vltavou
- 4 Státní hrad a zámek český Krumlov
- 5 Schwarzenberská hrobka
- 6 Zámek Orlík

Obrázek 1 - sídlo Historického spolku Schwarzenberg (vlastní zdroj)

Obrázek 2 - časopisy Obnovená Tradice (vlastní zdroj)

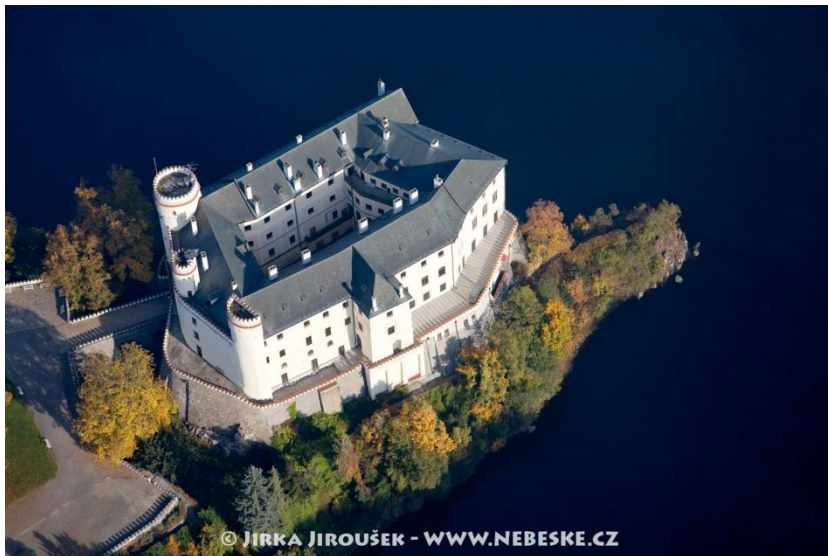
Obrázek 3 - Státní zámek Hluboká nad Vltavou (vlastní zdroj)

Obrázek 4 - Státní hrad a zámek Český Krumlov
(zdroj <http://www.ceskykrumlov.com/prohlidka/hrad-a-zamek-cesky-krumlov/>)

Obrázek 5 - Schwarzenberská hrobka
(zdroj <http://www.vyletnik.cz/fotogalerie/jizni-cechy/trebonska-a-budejovicka-panev/10873/>)

Obrázek 6 - Zámek Orlík
(zdroj <http://www.nebeske.cz/gallery/podzimni-zamek-orlik/>)